

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Fülev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... .. 960 Lej
Fél évre ... .. 480 Lej
Negyed évre ... .. 240 Lej
Havonta ... .. 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bacurestiben 50 banival több

ALLELULUJA!

Irta: Dr. BARABAS BÉLA.

Magasztaljátok az Urat!

A hosszú tél és zord idők után a tavasz lehellete árad szét, kikapattan a rügy, előbujik a fűszál, éled a természet, enyhül a levegő s napsugaras derű kél a mezőkön, a hegyek ormán, a házak felett és az emberi szivekben. A tavasz a végigpihent természetnek husvéja s a husvét a tavasznak ünnepe.

A husvétnak örök és szent szimbóluma a türelem, a fájdalom és a szenvedések összeácsolt fája: a kereszt. A kereszt alá gyülekezünk, arra tekintünk fel, amikor zeng ajkunkról az ének: Magasztaljátok az Urat!

A mai ünnepnek világot átfogó jelentősége nem marad meg az egyházak, a vallások keretei között, hanem szétterjed az egész emberiségre és benne él minden nagy és apró emberben, bármilyen valláshoz, nemzetiséghez, avagy fajhoz tartozzék. Az ember széles e nagy világon csak ember s csak az ő szűk környezetében valaki és valami.

Emberré születik mindenki s az idők folyamán, az események behatásai alatt formálódik át külön egyeddé, de csak azért, hogy beleosztályozódjék valami elválasztó sokaságba, fajba, vallásba, nemzetiségbe, országba, városba, faluba s viszi külön-külön az életterhét a sírig.

De amíg a kezdettől a véghez érkezik, amíg él, élvez, küzd és fárad, keresztül kell mennie minden embernek a saját Golgotháján, épen úgy, mint hordoznia kell a szenvedések keresztjét azon sokaságnak is, amelyhez tartozik, a melybe beleszületett s vele együtt él. A népeknek, nemzeteknek, országoknak, egyházaknak és minden alakulatnak megvan a maga Kálvária-járása, kijut részére a szenvedések hosszú sorozata s talán eléri a pusztulásnak, a halál-nak sorsa is, — de mindezek után megvan reménye a feltámadásnak s kilátása a husvét ünnepének.

Csak az emberek halnak meg,

a népek, nemzetek soha. Csak a test enyészik el, de az eszmék, az emberiség mozgató érzései az idők végtelenségén át kóvályognak új és új változatokban.

Ezek az eszmék és érzések az élet jogát hirdetik s arra való, hogy földi pályafutásunk arasznyi idejét ne a szenvedések töltsek meg, hanem vegyük ki részünket a jólétekből, az örömekekből s az ugynevezett boldogságból. Ezeknek megszerzését és elérését ne a véletlenre bizzuk, hanem önmagunk teremtsük meg saját otthonunkban, a családi körben, a társadalmi érintkezésben, a közügyek részvételében s abban a kis vagy nagy körben, ahol életünket lefolytatjuk, abban az országban, városban, faluban, amelyben minket élethivatásunk leköt s ahol megtaláljuk létezésünk biztosítékait.

Nagyon egyszerű a titka annak, hogy a tülekedő világ zürzavarában megtalálhassuk életünk fojásának megkönnyítését. — Nem kell hozzá semmi egyéb, csak az, hogy amikor az egyedek szembe kerülnek egymással, akkor ne firtassák és ne keressék az elválasztó különbségeket, hanem érintkezzenek az ember az emberrel. A barátságos közeledés, a testvéries érzés, a gondolatok megértő közlése, a társalgás melegsége, az adott szó szentsége, mind-mind varázsmestere a megértésnek, még akkor is, ha fajok, nemzeti érzések, nyelvi különbségek, vallási állapotok vagy világnézetek választanak el egymástól. Talán rövidebben is lehetett volna megmondani azzal, hogy hordja mindenki bensejében az emberszeretetet.

Minden ember központja az egész világnak s életlehetősége attól függ, mentől nagyobb mennyiségben árad ki belőle az emberszeretet s a közvetlen környezettől kezdve és ezen át, mentől szélesebb körre tudja kiárasztani azon erkölcsi előnyöket, amelyek lekötelezik, meghatják, megin-

ditják és meggyőzik az embertársakat. Mentől nagyobb embergyűrlít sugároznak keresztül a tudás erejével, a műveltség hatalmával, az erkölcsi tisztaság nimbuszával, annál több emberben keltjük visszhangját a tiszteletnek, az elismerésnek, a megértésnek. S ha ezt sokan, százan, ezren, milliók csinálják, ime létrejön egy nagy erkölcsi egység, az örömteli és boldog együttélésnek lehetősége, megvalósulása.

Milyen nagy értelme van ez erkölcsi egybeolvadásnak egy országban, egy városban, ahol együtt élnek milliók és ezrek, de széttagolva fajokra, nemzetiségekre, vallásokra és más százféle különbségekre. Ne helyezzen senki súlyt ezekre, hanem csak egyre: becsülje meg az ember, az embert.

Nézzünk szét az ünnepnapok csendes óráiban, itt a mi legszűkebb kis hazánkban Aradon, ahol ma az egész város lakossága együtt éneklő az Alleluját. Észre kell vennie s látnia kell mindenkinek vallás- és nemzeti különbség nélkül, hogy letompultak, megkevesbedtek az ellentétek s megszáporodtak az emberszerető érzések. Ebben a nagyon intelligens, művelt határszéli városban elmúlt a türelmetlen ellentét a többségi nemzet fiai s a kisebbségek tagjai között. A mi falaink között erős nemzeti érzés van minden oldalon, de nincs társadalmi elfordulás, vagy felekezeti gyűlölködés. Meg van a megértés, a kölcsönös engedékenység, egymás nyelvének, szokásainak tisztelete, szóval az emberszeretet.

Mutassanak Erdélyben még egy várost, ahol úgy megférnek egymás mellett az emberek, mint Aradon, ahol úgy együttérezzük a város felsőbbrendű közügyei iránt tartozó kötelességünket s ahol olyan készség van kerülni az ellentéteket, ahol a művészet, a dal, a zene úgy ölelkezik nemzetiségi különbség nélkül s ahol a jótékonyaságok jegyében együtt

ülünk le és szórakozunk a felelő asztaloknál. Mindez kétségtelen bizonyítéka annak a magas műveltségnek és kulturának, amely e falak között él és otthonos minden házában, minden családban.

Én úgy látom, hogy a kült érzések, a meghalt szívek szeretete támadott fel az emberek lelkében. Talán elég volt a Golgothajárás, a kereszthordás, a szenvedések kálváriaja és elkövetkezett s itt marad közöttünk állandóan a megértés, a testvéri közeledés, az együttműködés jövőt biztosító szent harmoniaja. Vagy ha nem így van, ha csalódnánk, mi akkor se essünk kétségbe, hanem derűs ábrázattal, mosolygó arccal folytassuk a megbékülés munkáját, mert a husvét feltámadás ünnepén kimagasló kereszt alá gyűlve, nem csalódhatunk az isteni rendeltetésben. Hitünk erősít, reményünk megingathatatlan, a szeretetünk ki nem alszik soha.

Nekünk, akik édes anyanyelvünkön, magyar nyelven dicsérjük az Urat, husvét áhítatunkba belefoglaljuk mindazokat, akik más nyelven imádkoznak s más templomokba járnak. A mi Krisztusunk, az ő Krisztusuk is, aki ugyanazon kereszten szenvedett s halt meg értünk, az emberekért, az emberiségért. Együtt ünnepezzük a husvétot s énekeljük az Alleluját. Ne csak az ünnepeken hirdesse ajkunk a szeretet igéjét, hanem hétköznapi jó cselekedeteink bizonyítsák, hogy embertársak vagyunk s testvérek a halálból feltámadott Krisztusban. A kik végig járták a feltámadás ünnepeken utját s követték az Oltári Szentség méltóságos lépteit s akik leborultak ennek imáadására, azok nem vihetnek haza otthonukba más érzést, csak az emberszeretetet, csak annak fogalmát, hogy vallás és nemzeti különbség nélkül becsüljük meg, szeressük egymást.

Igy megérdemeljük a husvét ünnepet. Alleluja! Magasztaljátok az Urat!

Mentsük meg gyermekeinket!

A gyermekvédelem hanyatlása. — Allítsunk fel gyermekvédő bizottságot!

Írta: **Dr. Gabos Jenő.**

Genfben a népszövetség legutóbbi ülészakával kapcsolatban 58 ország képviselői részvételével nemzetközi gyermekvédelmi kongresszust tartottak. Nem kis jelentőségű ügyről lehetett szó akkor, midőn 58 ország vezetőtényezői szükségesnek látták megbízottaik kiküldését. Az államférfiak mindenütt tudatában vannak annak, hogy a gyermekvédelem ügye, mely a háború előtt rövid idő alatt oly gyönyörű fejlődést ért el, a háború következményeképpen nemcsak megállott előhaladásában, hanem visszafejlődött és a helyzetnek ez a rosszabbodása a háború befejezése óta elmúlt hét év alatt állandó és folytonos. Jól tudják, hogy a gyermekvédelem ügyében már fennitök kell valamit, mert a késedelem megbosszulja magát, vesztés egyedül a társadalom lesz; mivel pedig az egyes államok magukra hagyva nem tudnak kellő sullyal és eredménnyel fellépni, szükségesnek látják egy nemzetközi szervezet kiépítését, mely a tagállamok erőit egyesíti s ezzel a gyermekvédelem ügyének hatásosabb felkarolására vezet.

A háború előtti gyermekvédelem.

A háború előtti magyar gyermekvédelem mintaszerű volt. Külföldön annyira ismerték ez intézmény tökéletességét, hogy távoli országokból jöttek azt tanulmányozni. Az erdélyi gyermekvédelmi intézmények is kifogástalanok voltak. A bucaresti-i lapokban

számtalan cikk jelent meg, melyekben a kormányt arra hívták fel, hogy az erdélyi kipróbált gyermekvédelmi intézményeket a regátban is honosítsák meg. A társadalmi jótékonyok a regátban is sokat tettek a gyermekvédelem érdekében. Egyletek alakultak, melyek kifejezetten gyermekvédelmi célokat szolgálnak. Hídi árvákra és oly gyermekekre, kik környezetükben erkölcsi romlásnak vannak kitéve, egyaránt kiterjed gondoskodásuk és nem kerül el figyelmeztetésük a gyermeki egészség megővésének nagy jelentősége sem.

S mind e számottevő működés mellett fájdalommal kell megállapítanunk a gyermeki halandóság emelkedését. Aki a statisztikát figyelemmel kíséri, szomorú adatokat talál. Jorga, a nagy történetíró és kiváló tudós nemrég vezércikket írt lapjába, melyben elpanaszolja, hogy „Romániának ma legnagyobb tragédiája a gyermekek halála, mely a vigyázatlanságnak és a tudatlanságnak eredménye. Ennek megállapítása és mihamarabbi orvoslása minden más dolognál előbbrevaló. Fialatok is halnak itten egyik a másik után, de senki sem törődik ezzel s a temetőben sűrűn állanak a fenyővel és papírszalagokkal díszített fejfák.” Így ír Jorga s minden szava szívetszakgatón hat reánk.

De ne gondoljuk, hogy a gyermekvédelem ügye csak nálunk hagy sok kívánni valót. Egy példát említünk: Angliában, melynek szociális intézményei talán a leg-

nagyszerűbbnek, a gyermekvédelem kérdése nagyon elhanyagolt. Olvassuk el Webb és Wellsnek e tárgyban írott munkáit és megdöbbentő képét kapjuk annak, hogy a gyermekek igen nagy százaléka ott is milyen szomorú állapotban van. Hiába hirdeti Webb, hogy „az ország legértékesebb és legköltségesebb terméke nem a gabona, vagy az állattenyésztés, nem a bányák hozadéka, nem a gyapju, amelyet szövünk, nem a hajók, a melyeket vízre bocsátunk, hanem a férfiak és asszonyokban való évi termelésünk.” Használjanak és figyelmeztetés; az iskolaorvosok hivatalos jelentéséből fájó szívvel állapítja meg, hogy Angliában a hatmilliónyi iskolás gyermek legalább hatvan százaléka a legkülönbözőbb olyan betegségekben szenved, mely a gyermekek elhanyagolásának következménye. Ugyane hivatalos jelentésből idézi, hogy a tanulók százezernél több esetben nap-nap után éheznek, annyira, hogy az iskolában kell gondoskodni ebédjükéről. Arra figyelmeztet, hogy a gyermekek elhanyagolása tenyésztői a köldusokat és gonosztevőket; a koldusok nyolcvan százaléka 21 éves kora előtt már érintkezésben volt a rendőrséggel, a szegényház lakóinak többsége azokból kerül ki, kiket gyermekkorukban elhanyagoltak.

Ne legyenek a gyermekek ellenségei a társadalomnak!

Wells azt hirdeti, hogy az élet és a világ szépséges; a világ sora mindinkább jobb és jobb, a haladás folytonos, de azért még mindig nagyon gonosz marad. Azt írja: „Gondoljatok a gyermeki nyomorúság és szenvedés rettentő mesé-

jére, amely megvált mindenütt, a hol nincsenek egészséges gyári törvények; hogy még az olyan művelt világrészben is, aminő az északamerikai Egyesült-Államok, szörnyi 6—7 éves kis fehér gyermek dolgozik, reménytelenül, rossz szul táplálva és gyakran kegyetlen bánásmódban részesítve”. De nemcsak az ipari államokban van így. „Az összes mezőgazdasági országokban is, ahol nincs meg a nevelés iránti érzék, gondolatok a gyermekekre, akik fáradtan vonszolják ki magukat a piszkos kunyhókból, aminőkben a parasztok még mindig laknak világszeretle, hogy dolgozzanak irgalmatlan szélben, görnyedten vetve és gyomlálva.”

Cselekedni kell tehát sürgősen: a gyermekeken szeretnünk kell. Ezzel csak magunknak tesszünk szolgálatot, mert elejét vesszük annak, hogy a gyermekek ha felnőnek, fenntartó helyett ellenségei legyenek a társadalomnak.

Soha ne vakarja bőreit, a GADUM-KENŐCS rögtön enyhítést hoz

T Á R C A,

Értekezések a redakcióban,

Amikor az Arad Közlönyt szerkesztettem. — Vigyázat, nem iudiciumi cikk!

Régen volt, de — igaz volt. Nem kell becsületszavamat adni rá. Stauber József főszerkesztő ur nyilvános biznyitványt állított ki rólam: a lelkiismeretes újságíró mintaképének nevezett; az pedig még ilyen tréfás cikkben sem hazudik, ellentétben a lelkiismeretlen újságíróval, aki még tréfából se mond igazat. Azt akarom itt elmondani: hogyan mulattunk a redakcióban, hogyan ugrattuk egymást és másokat ama tíz szép esztendő alatt, amíg én az Arad Közlönyt írtam és szerkesztettem. A ficánkoló ifjúság akkor is szeretete a tréfát és egy sikerült viccért hajlandó volt másoknak bosszúságot is okozni. Az újságírók többsége a bohémesség fényében sütkérezett és nem szerette sorainkban azokat, akik rendezett viszonyok között éltek, akik galosnit, ernyőt, gummiköpenyt hordtak, vagy akik sohasem kértek — előleget. A féktelenebb ifjak aztán eme kollégáknak gyakran okoztak pillanatnyi bosszúságot.

Ilyen sors érte néha Faragó Rezsőt is. Ő akkor már csak félig tartozott közénk, mert több kereskedő egyesületben titkárkodott. Ezek az egyesületek rendszerint vacsora után tartották

meg havi üléseiket, (kis kimenő a tagaragnak) amelyeken különböző „elvi jelentőségű” határozatokat hoztak, (oh boldog idők.) Az ülésekről természetesen Faragó írta a tudósítást, ha nem volt nagyon késő, akkor még azon az estén. De előfordult, hogy Faragó éjjelután bejelenő a szerkesztőségbe s az ott inspekciózó ifjú kollégának ezt mondta:

— Nézze fiam, ma olyan fontos határozatokat hozott a gyűlés, hogy azokat a kereskedők érdekében az összes lapoknak is kell adnom. De arra már nincs idő. Majd holnap leadom a közműnikét.

— És mik azok a fontos határozatok?

— Majd holnap beküldöm. Jó éjt!

A pelyhesállu szerkesztőben biztosan forrt a düh. Fiam? Ez a titkár meri őrít így szólni? Na, megállj! Erre nyomban végig telelőnált a fél várost, felköltött boldog álmából egy tucat kereskedőt, megtudakolta a fontos határozatokat és hosszu tudósítást írt az ülésről: elírta a többi lapok elől a szenzációt. Ezzel némi kalamitást is okozott Faragónak, mert a többi lapok megnehezítették rá, az egyesület vezetői pedig azt hihették, hogy semmibe se veszi fontos utasításukat. Az egykori mérges ifjú kolléga most bizonyára őmulne, ha Farago, vagy bárki is, fiamnak szólhatná. Tud

niüllik azóta szegény fiu... fekszik a esendes temetőben..

„Itt a vármegyei főjegyző beszél!”

Az aradmegyei Szintye községben valami kis sikkasztás történt. A községi irnok talán elkezelt néhány száz koronát. Mire az esemény híre Aradra jutott, az irnokból főjegyző let és a néhány száz korona — százezerré dagadt. Rudnyánszky Endre hozta be hozzánk a hírt, de részleteket nem tudott a „nagy bűnügyről.”

— Hívja fel kolléga ur telefonon a szintyei jegyzőt, — mondtam neki.

A szóból tett lón. De a jegyző nem adott felvilágosítást.

— Jelentéktelen szabálytalanság... szót se érdemel...

— De mégis — faggatja Rudnyánszky — talán elárulhat valamit főjegyző ur. Mi diszkréték leszünk

— Nem tudok semmit, — szolt a jegyző és letette a kagylót.

A szerkesztőségben az volt az általános vélemény, hogy Szintyén valami hatalmas panama bűzhik.

— Talán ki lehetne utazni? — véli Rudnyánszky.

— A felu az Isten háta mögött van, egy hét múlva se tud visszajönni. Mar pedig nekünk ma kell írni az ügyről.

— Mit tegyünk?

— Rudnyánszky ur — mondom — ez a maga maga, maga a

vármegyei híriporter, csináljon valamit.

Mélyen gondolkozik a kolléga, majd ismét felhívja telefonon a szintyei jegyzőt.

— Halló! — kiált Rudnyánszky elvárt hangon — itt Schill József vármegyei főjegyző beszél. Hallottam, hogy a község házában sikkasztás történt. Kérem jegyző ur, referáljon nekem az ügyről.

Általános mély elképedés a szerkesztőségben. Na, híres jegyző, megfogtunk. De a szintyei jegyző nyugodtan ezt felelte:

— Igenis, főjegyző ur, referál-ni fogok róla — írásban.

Ezzel belenevetett a telefonba és lecsapta a kagylót.

Tehát semmit se tudtunk meg, mert különben is kiderült, hogy semmire történt Szintyén. Másnap Rudnyánszky bosszus arccal jött be a redakcióba.

— Fent voltam a megyeházán — panasolta — és Schill főjegyző ur azt üzenni, hogy ez egyszer még elnézi a tréfát.

Korutek Paula cáfol.

Némely szerkesztőnek szenvedélye volt az „aradosítás”. Ez azt jelenti, hogy valamely távoli lapból kioldozott egy érdekes riportcikket, szöszterint közölte a saját lapjában, de az esemény színhelyét Szombathelyről, vagy Győrből áttette Aradra. Ez a lakálpatriotizmus egy időben tombolt Aradon, különösen a kánikulai eseménytelenség idején. Vagy tizenhét évvel ezelőtt a már kimult

Nolite timere!

(Ne féljete!)

Zárt kapuk, elrekesztett ajtók mögött ültek együtt a tanítványok. Kishitűség, csüggedés, félelem lopódzott be lelkükbe. Isteni mesterük a keresztfán meghalt, eltemettetett. Mi lesz most velök? Velök, az eszme csekély számu követőivel a nagyszámu és hatalmas üldözőkkel szemben? De miért is nem győzte le az ádáz ellenségeit a Názárethi? Ha Isten fia volt, elkerülhette volna a halált? Hátha ő is csak halandó próféta és nem a várva-várt Messiás? A feltámadásáról titkon szállingózó, az emmauszi két utas által megerősített híreknek nem mertek hitelt adni. S ime egyszerre közöttük áll Jézus. „Békesség nektek” úgy szólítja meg őket. „én vagyok, ne féljete.” A csüggedés, a kislelkűség a hitnek, a félelem az örömnél adott egyszeriben helyet; az erőtlenség meghiátrált, az agyaghoz tapadt lélek felszabadult, szárnyakat kapott s az eszme elindult tövises világhódító útján. Már csak a Szent Lélek ihlete kellett hozzá, hogy „a solis ortu usque ad occasum” feltartóztatlan diadalmenetben haladjon előre a kereszt.

S ez a kereszt ma is megy előre. Megy, mint a szenvedések, mint a megpróbáltatások örök symboluma, mint a feltámadásba vetett hitnek a gyűlölség éjszakájából előtörő tűzszlopa, mint a „könyvek völgyében” elnyomtatásban élők reménycsillaga.

A keresztfa soha ki nem szárad, soha el nem korhad. Könyvek árja öntözi szüntelenül, szívek melege fakaszt belőle nap-nap után új rügyeket, a hitnek új hajtásait.

A kereszt örökké él.

Arad és Vidékét emiatt meg is tréfáltuk. Akkor történt a sanfranciskói borzalmas földrengés, amely sok ezer emberéletet oltott ki. Véletlenségből Sanfranciskóban időzött Koralek Paula magyar operaénekesnő is, aki tanuja volt a grandiózus emberpusztulásnak és szerencsésen megmenekülve, hazautazott Budapestre. Az egyik pesti hétfői újság nyomában megszólaltatta a művésznőt, aki érdekes új részleteket mondott el a földrengésről és a lap hosszú tudósításban közölte az interjút. Ezt a hétfői lapot — amely mindig tele volt érdekes friss, hasznavehető hírekkel — az Arad és Vidéke pesti munkatársa hetenkint expressz-leveleiben le szokta küldeni a Vidéke szerkesztőségének s ott vigan ollóztak belőle. A Koralek Paula interjúját tartalmazó példányt is megkapták és a Vidéke éjjeli szerkesztője szenzációs aradi cikket csinált belőle. Azt írta az interjú elé, hogy Koralek Paula ma este Aradra érkezett, a Millennium-étermében megvacsorázott, majd tovább utazott Gyorokra, rokonai látogatására.

„Az Arad és Vidéke munkatársának sikerült beszélgetést folytatni a világhírű művésznővel, aki a sanfranciskói földrengésről az alábbi szenzációs nyilatkozatot tette nekünk.”

A cikk címei röviden ezek voltak:

„Ne féljete” ti kishitűek, kik a keresztet ma hordozátok! A kereszt nem az elbukásnak, nem a halálnak jele, a kereszt nem az erőnek, az életnek, a feltámadásnak örökzöld fája. A gondolat, az eszme győzelme nem a követők számától, hanem erős hitétől, áldozatos cselekedetétől függ.

Miniszterek a kutató-szemek tükrében.

Kikből áll az új Averescu-kabinet? — Érdekes intimítások az új kabinet tagjairól. — Az aradi román társadalom egyik tagjának bizalmas leleplezése.

(Saját tudósítónktól.) Új kormány születésekor önkéntelenül is feltámad az érdeklődés, ugyan kik azok, akik odaálltak a kormányrud mellé, kik azok, akiknek kezébe tevődött le az ország vezetése, akiknek munkásságától függ a népek boldogulása, jövődősorsa. A most megalakult Averescu-kormány tagjait jobbra ismeri Erdély közvéleménye, alig egy-két név cseng ismeretlenebbül a fülünkbe. De sok olyan érdekes jellemvonása van az új kormány minisztereinek, amelyek eddig aligha kerültek a figyelő-szemek, a közérdeklődés Röntgen-sugarai elé. Az aradi román társadalom egyik előkelő tagjával beszélünk az új Averescu-kabinetéről, aki sok érdekes, kedves intimitást mondott el az új kormány több tagjáról.

Averescu tábornok

1920-tól 1922-ig már volt kormányelnök, megalapítója a néppártnak. Ő volt az, aki Marasestnél győzött s a győzelem után meghirdette a népnek a földosztást. Azt már azonban talán kevesen tudják róla, hogy németországi katonaiskolában nevelkedett, ahol osztálytársa volt

A kereszténység, ez a két ezer év előtti minoritás, tizenkét apostollal indult el szenvedésteli, de győzelmes utjára.

Tanuljunk tőlük, kövessük őket. A rendületlen hit békessége velünk.

„Ne féljete.” Alleluja!

Schill József.

Mackensennek. A két törekvő kaddett évekig versengett az első-géért és a dühös rivalizálásból — Averescu került ki győztesen, mert rangsorban és előmenetelben mindig megelőzte Mackensent, a későbbi nagy német hadvezért. A két rivális közül Averescu, a marasesti-i hős a politikai ranglétrán is magasabbra hágott német kollégájánál: ime másodízben lett Románia minisztereinöke. A miniszterelnök különben nagy kedvelője a művészeteknek, a felesége is nagynevű olasz énekesnő volt, akit a hangversenypódiumon ismert és szeretett meg.

Goga Octavian

az új belügyminiszter élete és eddigi működése ugyszólván nyitott könyv az erdélyi magyar közvélemény előtt. Aradhoz is közelebbi kapcsolatok fűzik, a háború előtt esztendőnkön keresztül újságíróskodott. Goga Octavian az új román irodalom legjelesebb poétája s a román-magyar kulturközelítés érdekében számos fordítással, legutóbb Madách Ember tragédiájának művészi átültetésével szerzett érdemeket. Barátság fűzte Ady Endréhez és az egyesülés előtt úgy ismerték, mint a progresszív mozgalmak romániai leteleményesét. A nagy politika az utóbbi időben nagyon is lekötötte s inkább a félelmes publicista, mint a poéta szerepét vállalta. Mint kultuszminiszter nagyon rokonszenves magatartást foglalt el a kisebbségi egyházakkal és a szimészettel szemben.

Goldis László

az új kultuszminiszter egészen Aradé. Itt élt hosszú idők óta, s munkásságát, közéleti működését közvetlen közszőlől láthatta, tapasztalhatta Aradváros lakossága. Már a magyar impérium idején egyik erős és markáns vezetője volt az akkori román nemzeti pártnak, az impériumváltozás után is megtartotta irányító pozícióját a Maniu Gyula vezetése alatt álló pártban. Az utóbbi esztendőknben ugyan főképpen kulturtevékenységet fejtett ki, mint az Astra közművelődési egyesület elnöke. Most azonban újból teljes aktivitással a politika küzdőterére lépett, szakított Maniuekkal s hűveivel egyetemben Averescu mellé állott, aki Goldisék segítségével jutott csak abba a helyzetbe, hogy kormányt alakíthasson.

Lepadatu Jon

pénzügyminiszter igen érdekes tagja az új kormányban. Goldisnak feltétlen hűve s vele együtt hagyta ott a nemzeti pártot. Az új pénzügyminiszter erdélyi ember, Nagyszébenben született és iskoláinak egy részét is ott végezte.

Arról nevezetes, hogy ikertestvére Alexandru Lepadatunak, aki a Bratianu-kormány kultuszminisztere volt. A két ikertestvér-miniszter a megszólalásig hasonlít egymáshoz. Lepadatu Ion évekkal ezelőtt megnősült: a belényesi (Biharmegye) gör. kath. esperes leányát vette feleségül. Iker-testvére, Alex Lepadatu akkor külföldön tartózkodott és nem lehetett jelen testvére esküvőjén. A liberális Lepadatu később tréfásan azzal indokolta az esküvőről való távolmaradását, hogy nem mert elmenni Belényesre, mert attól félt, hogy összetévesztik a vőlegénnyel.

Groza Péter

már másodsor tagja az Averescu-kormányban. Erdély miniszterét családi szálak fűzik Aradhoz, a mennyiben felesége Moldovan Ella, Moldovan Silvius dr. volt aradi prefektus fivérének a leánya, Groza Péter gyakran tesz rokonilátogatást Aradon és ilyenkor intenzív társadalmi életet él, nagyon sok barátja és tisztelője van városunkban.

Trancu-Jasi

az új munkaügyi miniszter is jó ismerőse Aradnak, hiszen diszpolgára is ennek a városnak, melyet ez a kiválóan értékes és eredeti gondolkodású politikus, az összes erdélyi városok elé helyez. Gyakran lerándul Aradra, ahol nagyon jól érzi magát. Ragaszkodásának jelétül az igazán értékes Xenopol könyvtárat az aradi kulturpalotának ajándékozta. Trancu-Jasi az új kormányban egyik legjelentékenyebb tagja, mert reá van bízva az Averescu-malom egész gazdasági koncepciójának az irányítása.

Sikló hitünk sorsa.

Szétcsap
a vizen a napkacaj,
csillog a habtaraj
siklik a hullám,
viszi valami vad öröm,
vaihohi teikesen várják — hiszi —
valahol, tul a kőön.

Világom,
jönni,
lobogó lázban jönni —
hozzáautödni!
Világom,
adni,
minden atömot neked adni:
hozzátapadni!

Siklik a hullám,
boidog örömben
(valahohi teikesen várják — hiszi —)
nagy sejtelenben
ujjongó vágya fűrgén viszi,
siklik a hullám —
s tul a kőön:
a sziklához ér.

Ölelő vágyban előmlik rajta —
Aztán
a gögget meredő sziklán
határraretten
s összeeserien
visszabukik,

Dénes Jloná.

Aradi szemtanu a sanfranciskói világhatasztrófiáról.

Koralek Paula nyilatkozata.

Uj borzalmas részleteket mondott el nekünk a művésznő a borzalmas földrengésről.

Az oldalas cikk megjelent a Vidékében és főszerkesztő urunk másnap szemrehányást tett nekünk, hogy mi miért nem fogtuk meg azt a művésznőt? Bennünket evett a méreg, amely délutánra bős haraggá változott. A délutáni postával ugyanis nekünk is megjött a pesti hétfői lap és nyomban konstatáltuk a szemtelen aradosítást. Ezt már nem lehetett lenyelni. Mit tegyünk?

— Megvan! — mondta egyik ötletes munkatársunk és a következő nyilttéri nyilatkozatot vetette papírra:

Nyilatkozat. Ezennel valótlanságnak bélyegzem az A. és V. mai számában megjelent azt a hirt, hogy én tegnap Aradon jártam volna, hogy a Millenniumban vacsoráztam volna, vagy hogy Gyorokra utaztam a rokonaimhoz, mert nekem nincsenek Gyorokon rokonaim és azt se tudom, hol fekszik ez a község. Tisztelettel: Koralek Paula.

Ez a nyilatkozat másnap napvilágot látott lapunk nyiltterében. Ugy emlékszem, hogy azóta se jelent meg aradosított cikk az aradi lapokban.

Bolgár Lajos.

Elfelejtett áldozatok rejtolmes gyilkosai.

Véres és kegyetlen bűnesetek, amelyek elkövetőjét örök titok homálya fedi. — A Vörös Zsuzsa titokzatos halála visszaidézi a rég-idők kiderítetlen gyilkosságait.

(Saját tudósítónktól.) Vörös Zsuzsa, a budapesti éjszakák egykori csillaga, aki pakos, pezsgős kacagásával életet varázsolta a villanycsilláros lokálokba, ma már örök időkre elcsendesítve nyugszik a porhanyós földben. Vörös Zsuzsa is, mint már annyi tragikus sorsu elődje, gyilkosság áldozata lett. De ki ölte meg? Emberek gyilkolják az embereket; miért? Talán egy éhséztől szűkülő állat-ember akart kenyérrel a gyilkosság árán? Vagy egy háborús degenerált keresett kéjes gyönyörűséget az ölésben, a kínoktól eltorzult arcban? Ki volt a tettes?... Nagy kérdés ez, amelyre sok esetben nem tudott válaszolni a legügyesebb detektív sem. Nyomozók százai szimatolnak, okoskodnak, következtetnek és vernek bilincsekbe ártatlan embereket és a bűnös, a gyilkos, látszólag nyugodtan viseli életén át bűnének retentő terhét; őt nem vonja felelősségre senki, csak saját lelkiismerete.

Ezzel a borzalmas gyilkossággal kapcsolatban felelevenednek előttünk azok a régi aradi bűntények, amelyek örök rejtelembe borultak a nyomozás sikertelensége miatt. Aradmegye és Aradváros bűnkrónikájában is vannak kitűnő lapok, ahol a bűnös neve ismeretlen maradt. Egyik leérdekesebb eset az aradmegyei Bokszeg községben történt. Már körülbelül huszonöt esztendeje annak, hogy Bokszeg községben egy európai szenzációja bűncselekmény történt. A Bokszegeen lévő Lles-léle kastély valamikor a Karagyorgyevics-hercegek tulajdona volt. A szép kastélyt az egyik herceg Párisban elkáértvázta és így jutott Sesvalle márkij tulajdonába. A francia főúr előtte örült, hogy a nyarat a kies fekvésű falusi kastélyban tölti és azt pompásan berendezte.

Sesvalle márkij Bokszege utazott. Amikor leszállt a vonatról, hogy kastélyába hajtasson, az országút mellett elhúzódó árokba két lövés dördült el és a márkij eszméletlenül hanyatott a kocsis ülésére. A francia főurat Aradra hozták és néhány heti kezelés után visszazárlították Párisba. Budapesti párisi detektívek nyomozták a titokzatos merénylet után, azonban hiába. Az orvostudomány örökre nyoma veszett.

Ki ölte meg Kende Bélát? Kende Béla tragikus halálát is gyilkosság okozta. Fiatalon kellett elpusztulnia, hogy miért és ki által, erre nem tudott senki sem választ adni. Kohn Henrik ménesi szőlőművelőnek volt a fia aki apja üzletében mint cémtárs szerenelt. Egy reggel holtan találták ágyában: két kőlvő furta át szívet. Kende hálószobájának ablaká az uccára nyílt és ő állandóan nyitva tartotta. Nem félt, nem volt oka félni a község jóindulatú lakosságától, hisz mindenki szerette ezt a tisztességes, rokonszenves fiatalembert. És egy nyári éjszaka meggyilkolták. A rendőrség, a csendőrség és detektívek özöne nyomozott. Letartóztatták egy fiatal férjet, akinek nevével állítólag Kendének viszonya volt; letartóztatták a cég egyik üzlethelyét, akinek elszámolási differenciái voltak Kendével. De bizonyítani nem lehetett mindkettőjüket szabagon bocsátották.

Ki volt Klonda Péter aradi pénzügynök gyilkosa? Ez a kérdés is válasz nélkül maradt. Klonda pénzközvetítő irodája a Boros Béni-tér 3-ik számú ház első emeletén volt. 1905. január 31-én délelőtt tíz óra tájban történt a gyilkosság. Az ügynököt egy csákánnyal fejbe ütötte a tettes és a holttestet a kályha mellett találták meg délután három órakor. A rendőrség nyomoz. Kérdés: Ki hagyta el utójára az irodát. Kiderült, hogy Klonda egyik alkalmazottja, egy volt csendőrfőhadnagy, akit sikkasztás miatt elbocsátották, délelőtt tíz órakor távozott az irodából. A gyanu erősödik. A volt főhadnagy igen gyanúsán viselkedett, előre gondoskodott alibi-tanúkról és vigyázott arra, hogy ne ő fedezze fel a gyilkosságot. Legalább a rendőrség ezt állapította meg. Annál meglepőbb volt az akkori ügyész intézkedése, amely szerint a gyanúsítottat csak mint tanút szabad kihallgatni és elrendelte a szabadonbocsátását. A gyanús ember alig nyerte vissza sza-

badságát, sietett ki Amerikába.

A legizgalmasabb rejtélyek közé tartozik az a gyilkosság, amely Tansitz Félix dúsgazdag ujszentannai joghallgató életét oltotta ki. Tansitz Félix apja orvos volt és halála után vagyonát fiára hagyta. A fiu Ujszentannan telepedett le és egy este tizenegy óra tájban egyedül tért haza a kávéházból. Amint a kapujához ért, valaki megtámadta, rálőtt és reggel eszméletlen állapotban találták a fiatalembert a saját háza előtt. Délelőtt egy percre magához tért és szakadozott szavakkal elmondotta, hogy valaki megtámadta, ő birkózni kezdett vele, aztán revolverdörrenést hallott és elvesztette eszméletét. A fiut megoperálták, de a műtét alatt meghalt. A csendőrség sok embert tartóztatott le, de a gyilkosságot senkire sem tudták rábizonyítani.

Ezek a nagyobb és érdekesebb esetek Számos bűntény történt még ezeken kívül, amelyeknek a tettesei örökké megmenekültek az igazságszolgáltatás keze alól. Ki tudja, hány ismerőssel, vagy ismeretlennel találkoztunk, beszélünk naponta és nem tudjuk, hogy mosolygó álarcuk csak a bűnös lelküknek lárvája. Mert ki lát bele az emberi lélek titokzatos mélységébe... (—lis—).

A gavallér, az előkelő hölgy, a bakfis.

Reflektor-villanások az aradi korzóról. — Ahogy szemtől-szembe élnek az emberek, s amikor az igazi mióltukat mutogatják.

Görbetükör Aradváros rejtett énjéről.

(Saját tudósítónktól.) Aradnak sok mindene van, de sok mindene nincs. Nem akarunk most elcsépelelt témákat újra felszínre hozni s elmondani, hogy nincsen villa-mosvasutunk, vásárcsarnokunk s a többi szükséges dolgok, hanem leszögezzük, hogy városunknak sok hiánya mellett, társadalmi sliffje sincsen. Az emberek kasztokra oszlanak, ellenséges indulattal állanak egymással szemben s habár egymás szemébe nyájaskodnak, háta mögött nem hiányoznak a rosszmájú kritikák.

— X. ur nagyon antipatikus, — avagy — X-né megint kifeszte jár az uccán. Hogy nem szégyelli magát az 6 korában — s egyéb ehhez hasonló. De ha a este valamelyik kávéházban, vagy barban a véletlen összehozza őket, az olvadásig udvariasság és nyájaság. Az őszinteség hiánya másutt is megvan, de ott legalább jobban leplezik mint nálunk. Azt mondják, hogy az emberek eldurvultak a háború alatt. Ez főleg Aradra nagyon álllik. Arad az előítéletek városa. Fontoskodunk, nagyozunk, mindenik lenézi a másikat s magát sokkal becsültebbnek, eszesebbnek, vagy jobbnak találja. Csak néhány aradi típus akarunk rögzíteni, néhány, a szürkeségből kivirító típus s azt hisszük, sokan rá fognak ismerni s helybenhagyólag bölintani: Ime, tényleg ilyenek vagyunk!

A gavallér.

Ez egy különös lény, aki mindig a felsőbb rétegekben horol. Tartózkodási helye a korzó, a bár, a kávéház, esetleg reggel felé valamelyik kevésbé előkelő kávéház szeparéja. Délben kel fel és reggel fekszik. Csak válogatott

társaságban fordul meg s ha flörtöl, témája az ementáli és a szalámi körül forog. Barátjának így köszön:

— Szjevász!

Leányismerősének pedig így:

— Csókolom a kezeit drága, hová, ková?

Ha a hitelezőjét látja — s ebből elég van — messze ivben elkerül. Nem szereti a kellemetlenségeket s a vele járó izgalmakat. A végtelenségig adja a lovasias férfit, de gondosan elkerül minden incidenst, amiből párba lehet. A vendéglőben három pincérral szolgáltatja ki magát s mindent kifogásol. Megrendel valamit s amikor hozzák, márgesen vicsoorogtatja fogait:

Azt hiszi, Mucsdról jöttem, — morogja — s visszaküldi. Közben diadalmasan néz körül, mint ha azt mondaná:

— Lássátok, ilyen fenegyerek vagyok én. A cechhel azonban legfőbbnyire adós marad.

— Most nincs pénz nálam, a szmokingomban felejtettem. Majd holnap. — Holnap, ha véletlenül szmoking lenne rajta, az uccai ruhában felejtí. Vagy nem is jelentkezik többé s inkább másik kávéház, vagy vendéglő stamm-gasztja lesz.

Az előkelő hölgy.

Legalább is őt különböző társadalmi egyesület tagja. Szeret tündökölni s szeret, ha megbámulják. Tizenegykor kel s így ébred:

— Mondja Rósi, reggel van már?

Délben kísétál. Ruzs, puder, kölni víz, p. róm, márkur és koffer-ridikül. A kirakatok előtt minden két percben megáll és igazítja a tükrében kalapiát. Fri-

zurája bubu, vagy eton, ruhája pezsgőszin. Az első utja a fogorvoshoz vezet. Az előszobában unottan lapozza át a revüket s feltűnően unatkozik, természetesen addig, amíg egy csinos fiatalember partnere nem akad. Délben ebéd:

— Ah, olyan unalmas ez az évés!

Délután szieszta, esetleg mozi. Este szoaré, vagy piknik, vagy kávéház. Színházba nem jár:

— Ki jár Bécs után az aradi színházba?

Ha megkérdezik, hol fog nyaralni, lenézően válaszol:

— Az uram persze megint Nizzába akar vinni. De már unom a Rivierát, Kairóba akarok menni. Majd megkérdezem a házi-orvosomat. Olyan utálatos ez az Arad. Brrr.

— S a strand?

— Csak nem gondolja — méltatlankodik önagysága — ilyen társaság közs nem megyek.

A toalettjeit Párisból hozzák, rajta is van a csomagon: *Wintertűz, Temesvár*. Ha az uráról rossz hírek keringenek, csődöt regéinek, jóindulatúan mosolyog:

— Igazán nem érdekel. Nem szeretem az üzleti dolgokat.

A bakfis.

A leánygimnáziumba jár. Az uccán csak lesütött szemekkel jár, mert fél a tanártól. Ha északnak tart, nyugat és kelet felé pislog, már aszerint, hogy a regényhős a világ melyik tája felé halad. Semmit sem tud, semmi sem érdekli, senkit sem ismer. Már mint a mama előtt. Mielőtt moziba megy, engedélyt kér az igazgatótól. Ha megtagadják, akkor elmegy, ha megkapja, otthon marad. Sokat tanul. Nagyszerűen fest. Különösen akkor, ha szép, elegáns, rövid szoknya van rajta. Az iskolában mozisínész-lapokat tanulmányoz s jobban ismeri Petrovics Szvetiszlav élettörténetét, mint, mondjuk — Schillerét. A földrajz órán is lehetőleg az amerikai térképet üti fel s Hollywoodot keresi.

— Látod, — mondja társnőjének — itt játszott a drága Szveti.

Különböen jól viseli magát. Színész akar lenni s lehetőleg minden premiért megnéz. Különösen azt, ahol a drága Fratta Géza játszik.

— Olyan szépen tud az emberre nézni — mondja másnap. De azért mindig a fehér darabokat nézi meg. A fehérség annyira befészkeződött lelkébe, hogy utálja a sötétséget. A négereket is, mert feketék. Csak a cukrászokat szereti, mert fehérek. Na meg a fehérkötényes borbélyokat, akik éppen tegnap vágták etonra a mama haját...

Ime, ilyenek vagyunk. Álszentekedők, képmutatók s színészek. És ami a baj, még csak nem is jó színészek... (—r—)

A női szépség uralja a világot.

Szeplők, pattanások, ráncok még fiatal és egyebeként szép vonású hölgyek arcát is éktelenítik, ha elhanyagolják az egyszerű tisztapolást.

DIANA krém

DIANA szappan

DIANA puder

Használja a által minden nő hosszú évekig megtartja arcának fiatalosságát, frissességét, rózsás színt, egyszóval tökélet s szépséget.

Asszonylevetkőztetés a festőműteremben.

Gsábító felhívás a pompás-alaku modellekhez. —
Női ostrom a piktor ellen. — Rejtett bájok, amelyeket a kilyukasztott spanyolfal árul el.

Étkos nézője voltam egy modellavatásnál.

(Saját tudósítónktól.) Felelősségem tudatában írom meg leleplezésemet. Érzem, súlyos indiszkrétciót követek el, amelynek enyhébb következménye vitriol, vagy a legjobb esetben marószóda lehet. Azonban olyan érdekes és nagyjelentőségű tapasztalatokat gyűjtöttem a női vetkőzés, illetve öltözködés terén, amelyeket a tanulmányvágyó közönség előtt nem szabad elhallgatnom. Eleve elhárítom azokat az esetleges vádakát, amelyek azt tételezhetnék fel rólam, hogy a frivolitás, vagy a pikantéria utáni vágyódta meg azt az ötletet, hogy egy spanyolfal mögé bujva, a repedésen keresztül kukucskálva, végignézzek és hallgassak olyan jeleneteket, amelyekkel számos ember irigységét fogom magam ellen kiváltani. Leleplezésem nem nélkülözi az esztétikai és pszichológiai momentumokat sem és ezek méltó cáfolatai az ellenem felhozható vádaknak. De, hogy a dologra térjek, szép sorjában el fogom mondani, miképpen jutottam a spanyolfal mögé. A következő apróhirdetés jelent meg a lapban:

„Akt modelleket keresek. Kifogástalan alaku nők jelentkezzenek délután 3—4 óráig X. V. festőművész műtermében. Str. „Nemáru-lom el“ 41. sz. alatt.

Azt hiszem, minden logikusan gondolkodó olvasó sejtí már, hogy mi következett ezután. Szórol-szóra úgy történt; felkerestem a festőművész barátomat és megkértem, engedje meg, hogy elbujjak a spanyolfal mögé. Végig akarom nézni a modellek jelentkezését. A barátom, aki rendkívül szemérmes ember, élénken tiltakozott és kijelentette, hogy ha azonnal nem távozom haza küldi az előszobáiban már gyülekező modelleket. Minden rábeszélőképességemet összpontosítva, megígértem, hogy nem mondom el senkinek, amit itt láttam. A művész, amikor látta, hogy nem boldogul velem, erőteljes mozdulattal a spanyolfal mögé lödött. Ő pedig a tükör elé állt.

Három óra volt; kint gyülekeztek a modellek. Az apró, ideges kacagások közé egy, nyilván kis kutyának a ványadt ugatása vegyült. A takarító-nő tartotta fenn a rendet.

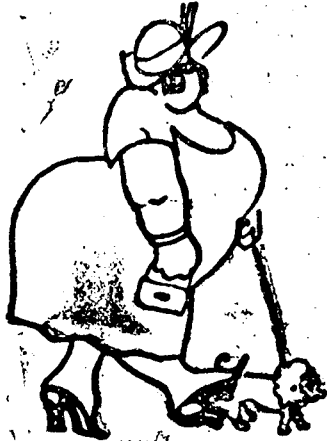
— Tessenek várni — hangzott kintől — a művész ur mindjárt készen lesz.

De kint a türelmetlenség tetőfokra hágott és a folyton fokozódó láрма közepette, hirtelen kinyílik az ajtó és megjelenik egy asszony. De milyen asszony. Én a spanyolfal mögött nevetőgörcsöt kaptam; csak annak köszönhető, hogy nem hahotáztam hangosan, hogy a zsebkezdőmet idejekorán sikerült a számba tömnöm. Az asszony selvem zsinóron egy kis pincsi kutyát vezetett és szélesen mosolygott a művész felé.

— Kérem művész ur — szölt, miközben szájából kivillantak platina műfogai — sajnálom, én nem vállal-

hatom a modellséget, csak jövő héttől kezdve, mert most elutazom.

A művész rémülten hebegett valamit és végig nézett az asszonyon. Őles természetű, hatalmas nő volt. Arca karminpiros a rárakott festéktől. Teszte olyan hatalmas domborulatokkal ékeskedett és fűzővel annyira összevissza volt szoritva, hogy már az elképzeléstől is fuldokoltam. Szent Kleofás! hogy nézhet ki ez a nő le-

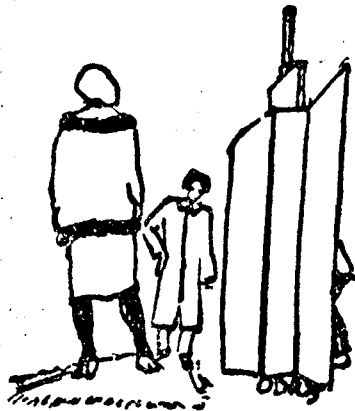

vetkőzve? Képzetelem működni kezdett és magam előtt láttam, amint reggel felkel az ágyból. Aztán öltözködni kezd, magára vesz a szobalánya szakácsnéja segítségével a fűzőnek nevezett kényszerzubbonyt ez a hatalmas hájtömeg.

Mielőtt barátom visszanyerte volna öntudatát, a nő szerencsére eltávozott. A művészt sikerült egy pohárka snapsszal magához térítenem. Megtörölte verejtékező homlokát, megigazította a rémülettől félrecsuszott nyakkendőjét és kiszölt az ajtón:

— Tessenek besétálni, de csak egyenként!

Egy rövid, alig térdig érő szoknya, tizenhatévesnek látszó leányka libegett be. A korzóról ismert arc; ezelőtt egy esztendővel még iskolás-könyvekkel a hóna alatt szaporázta lépteit a tudomány csarnoka felé. Ma modellek ajánlkozik. Finom, sovány, alakjával kissé félszegen közeledik a művész felé. Keskeny, hegyes orra

alatt ruzszzsal enyhén pirosított vékony vonalú szája zavartam mosolyog.

— Olvastam az ujságban... — mondja halkán, szakadozottan. Ebben a pillanatban arca lángvörös lesz és szemei nedvesen csillognak.

— Megfelelek? — kérdi naiv bájjal, miközben végig néz saját természetén. Pubifrizurájának apró fűrtjei arcába hullanak és többé nem mer felnézni. A művész szintén zavarban van, de erőt vesz magán és szakértő

szemmel végig néz a leánykán. Karcsu leányos természet; az ártatlanság szimbólumát lehetne róla megfesteni.

— Igen megfelel — szölt a művész — majd értesítem.

Ugy látszik ennyi ártatlanság láttára a szemérmes barátom nem merete a kis leányt levetkőztetni. Az ártatlanság megmondja nevét, címét és lehajtott fejjel az ajtó felé indul. Léptei bizonytalanok és amikor kezét az ajtó kilincsére teszi, megfordul. Lassan felemeli nagy, sötét szeméit és szepegeve kérdi:

— Hát... hát levetkőzni nem kell?

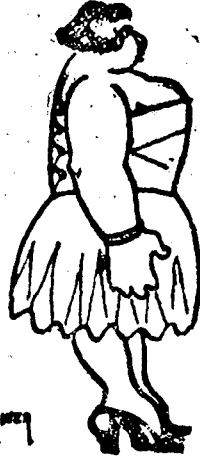
— Ahogy akarja — kisasszony — feleli a művész kínos bizonytalansággal.

A leányka egy pillanatra tétovázik, mintha valami biztató szót várná, aztán hirtelen eltűnik az ajtó mögött. Elment...

— Mit szölsz hozzá? — kérdi tőlem a művész.

— Gyáva kutya vagy — feleltem meggyőződéssel.

De jöjjön a többi. Magas, elegáns, formás, gömbölyű idomokkal ékeskedő hölgy jelent meg az ajtó előtt. Ovális, szabályos kreol arca van és

villogó fogsorát bájos rutinnal mutogatja. Nagyon jó alak. Direkt modellek született. Lábai karcsúak, kicsinyek és a testszínü selyemharisnyába burkolt gömbölyű térdéit láttatni engedi a rövid, sötétkék szoknya. Felső testének iztatón plasztikus vonalaira ráfeszül a színes selyem bluz és a lázítóan domborodó két gyönyörű halom közepén egy-egy apró dudorodás emelkedik ki. Ismerem. Egy aradi nagyvállalkozónak volt a barátnője. A nagyvállalkozó egy igénytelen, kis nőcskével cserélte fel. Ő pedig most valószínűleg „faccér“. A nő mutogatja legyőző természetét, azután megszöli:

— Levetkőzök? — kérdi ötfolót váró öntudatos mosollyal.

— Tessék — feleli fojtott, izgott hangon a művész.

A nő mintha bánatná ez a bizalmatlanság, haragosan végig nézi barátomat és vetkőzni kezd. Villám-

gyorsan bujlik ki a csipőjéig érő selyem bluzából s rutinosan lép ki a lehullott kék szoknyájából. A bluz és

azoknya hirtelen a pamlagra repül ott áll álászó rózsaszín kombinében. Aztán lehull minden; az ingnadrág és a melltartó is. A melltartón még hirtelen felfedeztem két vásonnal bevont, illuziót rontó, kis gombocskát. Aztán repült az utolsó ruhadarab is és ott állt a nő teljesen meztelenül. Kár volt levetkőznie; hiába, az illuzió mégis csak többet ér a valóságnál is.

— Tessék felöltözni, majd értesítem — hangzott a komoly válasz.

Egy asszony jön be, apró gyermekkel a karján. Jó alakja van, csak egy kissé kopott a ruhája. Csinos nő... Vontatottan kezd:

— Olvastam...

— Tegye le a gyermekét — szölt a művész — és vetkőzzék le.

— Tessék! Kiált fel rémülten az asszony. — Én levetkőzöm? Hát mit gondolsz, ki vagyok én? Én egy tisztességes asszony vagyok! Majd elmondom az uramnak, ad az magának!

Ezeket egy szuszra, kellemetlen rikácsolással futja el és már akart kirohanni az ajtón. A művész rémülten világosította fel, hogy miről van szó és sikerült visszatartani attól, hogy az urát, ezt a veszedelmes embert felkötölje vérengzési. Az ass-

zony arca megennyhült és előbb mosolygott, aztán kacagni kezd.

— Ugy látszik az uram sem tudta, hogy le kell vetkőzni, mert ő küldött fel. Megkérdelem tőle és ha megengedi, visszajövök — és már el is szölt.

Kint türelmetlenek a várakozók. Négy óra van. A művész behívja a társaságot. Heten vannak. Mind ismert korzó-típus; egyik nyugalmazott görlice a színházból, a másik kiszolgálólány. Van közöttük egy lángvörös haju démon, egy szökehajú szende, egy ismert elegáns elvált asszony. A ruha mánusziket formássá, kívánatosá teszi, de vajon milye nek levetkőzve? A művész másnapra hívja őket. Amikor eltávoznak, panaszkodni kezd:

— Kifogástalan alaku modelleket nehéz kapni. Ha egy nő tökéletes formájú, vagy tisztességes asszony lesz, vagy pedig elmegy grand-kokottnak. És ezeknek nem kell a sovány modellgaras. Az igazi modellek bohémnek kell lenni, aki együtt tud szenvedni, örülni és éhezni a művésszel. De az ilyeneket kipusztították a háború, meg az azt követő szomorú idők.

Pilisi Géza.

Háromszáz autó száguld Aradon.

A háboru előtt tizenhat személy- és teherautó és autobusz volt a létszám. — A háboru utáni idők lecsökkenték fel az autómobil-forgalmat. — A luxus mellett helyet kap a kenyér is. — Az aradi autók őse még mindig itt töfög Arad ucsáin.

Ma még mindig kétszáz konfiss és huszonöt hűtőgépet áll a bérkocsistancikon, Aradon, ebben a hetvenötzerezes városban. Párisban, az étvágyos metropolisban mincse ennyi bérkocsi és a fő utai vontatott kocsit mint muzeális érdekességgé és értékl dolgot mutatgatják. Egy angol kereskedő járt Közép-Európa egyik hozzánk közelebbi fővárosában és egy odaváló kereskedő azt proponálta, hogy mitán sürgős dolgom van, szálljanak bérkocsiba. Az angol, mint az életben halott legjobb viccet könyvelte el ezt a prozai ötöt. Végül mégis autótaxiba szálltak, amely már ebben a városban is olcsóbb, mint a bérkocsi és tényleg gyorsan eljutottak a kívánt helyre. Aradon még messze vagyunk ugyan az autótaxitól, de viszont messze már a háboru előtti viszonyoktól is, amikor a személyforgalmat autóval csak a városi autómobilvállalat bonyolította le és aradi jelzésű személyautó csak elvett fordult elő aradi utcán. 1914-ben a háboru kitörése előtt Aradon csak a tizenhárom sorozásúig mentek az autók és ebben benne voltak az összes személy- és teherautó, valamint a motorkerékpárok is. Személyautó mindössze kettő volt, a melyek közül az egyiket még ma is gyakran lehet látni Aradon. Ez az „Ar. 176.” jelzésű piros Peugeot, amelybe hátul kell beszállni, egy hengeres, a hűtője a kocsi alatt van és úgy oszrog, hogy már akkor meg lehet hallani Aradon, ha Glogovácraól elindul. De megfigyelhető és komoly autómobil ez az autó gyerekkorából való kocsit, s a tulajdonos kijelentette, hogy semmi pénzért nem adná el. Ez az autó valamikor dr. Arasffy tulajdona volt, de már nagyon sok kézen ment keresztül, amíg eljutott Leibinger Antal glogováci malmos kezébe.

Akogy az autózás nő Aradon.

Arad ma már tele van autótulajdonosokkal és ha még drágább is az autó, mint a konfiss, de már a demokratizálódás felé halad az autóforgalom, amit komolyan bizonyít az a lista, amelyet alább közlünk az Aradon regisztrált autókról. 1920-ban, a Dékés szelők első fuvalmalnak idején már nyolcvan autómobil van Aradon. Teherautókkal és motorkerékpárokkal együtt. Ebből azonban csak a fele személyautó. 1921-ben már a 100. számig jutnak el, 1922 és 1923. években pedig a 160 sorozásúig és az 1924—25-ös években indul meg az a hatalmas szaporulat, amelynek következményeképpen ma már 304 számmal jelzett aradi autó is fut.

Az autó kezd már demokratizálódni, mert arányilag olcsó. Ma már Aradon 40.000 lejtért is lehet használt autómobil kapni, egy új Ford-kocsi pedig, amely már meghódította Romániát és Aradot is — 175.000 lej. A többi vezető már-

akkor már jóval drágábbak. Egy négy-ütebe új Fiat 400.000, egy új Steyr, vagy egy luxuriózus kiállítású Austro-Daimler 600—700 ezer lej. Az autómobil árát rendkívül drágítja a 15 százalékos luxusadó és a magas vámilleték, amelyek lefizetése nélkül az autót nem lehet Románia határát. Az autók azonban folyton szaporodnak, mert ma már a legtöbben nem luxusból tartják, hanem üzletük és egzisztenciájuk érdekét szolgálják velük. Aradban természetesen az autók városa lesz és már csak néhány év, — talán még annyi sem — amikor olcsó autótaxival mehetiünk a városban is mindenfelé. Vagy valamennyien autótulajdonosok leszünk, mint az Egyesült-Államok munkása, aki a gyári munkaidő letelte után Ford kocsival megy haza és az amerikai farmer, aki a vetését Ford kocsival nézi meg, vasárnap a saját autóján megy a templomba, a világtól eldugott tanyáiról és a saját autóján szalad át egy fél óra alatt az ötven kilométerre lakó szomszédhoz egy kis tereferére. Autó és rádió ez a közeljövő...

Aradi autók boldog birtokosai: az egyes és a százas.

Aradon 304, a legmagasabb jelzőszám, de csak mintegy kétszáz személyautómobil van itt, a többi itt hiányzó számokkal teherautó, motorkerékpárok vannak ellátva. A személyautók a következők:

Az Ar. 1. jelzésű Steyr kocsi a vármegyei prefekturáé. A 2. számú Hegi Andor és Otyógné, Essex-gyártmány. A 3. számú Cakland Tritthaller Ferenc építészé, a 4. számú MARTA-kocsi Färber Lajos kereskedőé, az 5. Fenomen-Laucha Domschitz Lajos garázstulajdonosé, a 6. számú De Dion Bouton Zsigmond Károly birtokosé, a 8-as Buick dr. Köpfi János ügyvédé, a 10-es Austro-Daimler Weisz Lajos és Károlyé, a 11-es Benz a Polgári Takarékpénztáré, a 12-es Mercedes Peter Lajos garázstulajdonosé, a 13-as Ford Kilián Márton aradszentmártoni malomtulajdonosé, a 14-es Martadaimler Zsigmond Károlyé, a 15-ös MARTA a Vasvári részvénytársaságé, a 16-ös MARTA a városi mentőautó. A 17-es Laurint-Clement Hegedűs Ferencé, a 18-as Ford dr. Csontos Románfi sebészorvosé, a 19-es Ford Wiesenmayer Vilmos birtokosé, a 20-as Austro-Daimler Mairovitz Mártoné, a 21-es Mercedes a Neuman Testvéreké, a 22-es Steyr a Neuman Testvéreké, a 23-as Ablonczy József autógarázsáé, a 24-es Austro-Daimler Teuca János sofőrő, a 25-ös Aga dr. Weil Károly ügyvédé, a 30-as Fiat Lengyel Béla gyárosé, a 32-es Adler, Czeiler és Kornisé, a 33-as Steyr a Neuman Testvéreké, a 34-es Wanderer Vulcu Maxim gyárosé, a 37-es Mercedes a Kornis Testvéreké, a 38-as Fiat dr. Novacu

Murel pécskai ügyvédé, a 39-es Fiat a Neuman Testvéreké, a 42-es Austro-Fiat a Prolich Testvéreké, a 44-es Puch Czigler Bertáé, a 45-ös Fiat dr. Mladin Virgil radnai orvosé, a 46-os Itala a polgármesteri hivatalé, a 47-es Austro-Fiat Winternitz Jenőé, a 48-as Benz dr. Graur Viktor fogorvosé, a 49-es Benz a Marty konyakgyáré, az 50-es Puch a Glzella műmalmosé, az 55-ös Westinghouse Furuta Demeter sajtényi lakosé, az 56-ös NAG Greta Rozália kereskedőé, az 58-as Presto Guba Ferencé, az 59-es MARTA a Seretshizlakó és Malomipar részvénytársaságé, a 60-as Ford Laza János műszerészé, a 63-as Ford a kisjennői dr. Margócsi Gézáé, a 64-es Ford a szentmártoni Blau Antalé, a 66-os Darac dr. Lust Ferencé, a 70-es Fiat Schauer Gyula sofőrő, a 71-es Benz báró Solyms Alfrédé, a 72-es Fiat Pless Alfrédé, a 73-as Fiat a Lomási Erdőipar részvénytársaságé, a 75-ös Ford özvegy dr. Takácsy Sándorné alsósímandi földbirtokosné, a 76-os Hotchkiss az Astráé, a 79-es Protos az államépítészeti hivatalé, a 81-es Buick az allspáni hivatalé, a 82-es a N. A. W. B. kereskedelmi vállalat Ford-ja, a 83-as Minerva a Szécsi és Társa cégé, a 85-ös Mercedes Muntean Vioricé, a 86-ös Mercedes a rendőrprefekturáé, a 88-as Benz Kotzander Ignácé, a 89-es Puch Popa János radnai mérnöké, a 90-es Temperino dr. Pascutiu Sever orvosé, a 91-es Opel Kovács Soma gépkereskedőé, a 92-es Fiat Salamon Samu fakeskedőé, a 93-as Delaunay-Belville Orbán István kereskedőé, a 98-as Waff Varjas Imréné és Petőfi Demeter szabóé, a 99-es Studebecker Mahler Tamás pankotai nagybirtokosé, a 100-as Benz Reinhardt Pálé.

Fut a szám egyszázától kettőszázig.

Az 101-es Colibri Buch István vállalkozóé, a 102-es Ford a rovinéi Balog Jánosé, a 104-es Austro-Daimler Adler Hugóé, a 106-os Austro-Daimler a Lomási Erdőipar részvénytársaságé, a 108-as Fiat az egészségügyi felügyelőé, a 109-es Sperber Leopold Frigyesé, a 113-as Laurint-Clement Lóász János világi kereskedőé, a 115-ös Laurint-Clement Mohor Hés állomás vendéglőse, a 118-as Puch és Laurint-Clement Miscutia Hésé, a 119-es Vauxhall Adler Andoré, a 120-as Benz Simay Aladár földtulajdonosé, a 121-es Premier Klósz Mártoné, az Arad-Podgoria fakeskedelmi-cég igazgatójaé, a 122-es Steyr gróf Hunyady Károlyé, a 125-ös Berliet Leibinger Mihályé, a 126-os De Dion Bouton Halász Antal silindral birtokosé, a 132-es Puch Hertzka Armin pankotai aradalmi igazgatóé, a 133-as Pachard Zima Tibor képviselőé, a 136-os Ford Ablonczy Józsefé, a 138-as Renault Eisele János műszerészé, a 139-es Ford Hohn Ferenc és Dima Emanuel sofőröké, a 141-es Ford dr. Grozda Emil pécskai közjegyzőé, a 142-es Ford dr. Vicas Gyula orvosé, a 143-as Ford dr. Albu István főorvosé, a 145-ös Opel Gárdos Andor radnai kereskedőé, a 146-os Salmson Marcel Vincent mérnöké, a 147-es Austro-Fiat

Wiesenmayer Vilmos birtokosé, a 148-as W. A. F. Prolich István autóvállalkozóé, a 149-es tankszerű Citroen az egészségügyi felügyelőse, a 150-es Bergmann Grosz Lajos nagylaki kereskedőé, a 151-es Fiat Blaha Béla műszerészé, a 152-es Fiat Kramer Sándor és Társa cégé, a 153-as Daimler a textilgyáré, a 154-es Peugeot Verisan Romulus sajtényi bankigazgatóé, a 155-ös Benz Prolich Nándor sofőrő, a 156-os Austro-Daimler a Német, Szentes és Schwarz-cégé, a 157-es Charon Verisan Romulus és Román Péter sajtényi lakosoké, a 159-es Ford szentannai Balog Sándorné, a 160-as Ford a sajtényi Micu Demeteré, 161-es Ford a nagylaki Marginean Sándoré, a 163-as Salmson Revici Leó magántisztviselőé, a 164-es Buick báró Andronyi Lajosé, a 165-ös Napier Kertész Sándoré, a 166-os Ford Guset Demeteré és Barna Miklóse, a 168-as Peugeot Szabó György droguistáé, a 169-es Ford Rohács György pécskai műszerészé, a 170-es Austro-Daimler dr. Marcus Mihály bankigazgatóé, a 171-es Ford Meuczer Imréné, a 173-as Steyr a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank aradi fiókintézeté, a 175-ös Benz Gáspár Árpád kereskedőé, a 176-os Peugeot Leitinger Antal glogováci malmosé, a 177-es Ford az Erdős Testvérek nagyzeréki malomtulajdonosoké, a 178-as Sumban Klein és Weinberger kereskedőé, a 179-es Citroen a pankotai Mahler Tamásé, a 180-as Chevrolet Schutz Jakab kereskedőé, a 181-es Ford dr. Kabóchó György orvosé, a 182-es Ford Szágmeth Gyula németpereggi bankigazgatóé, a 183-as MAC Weiszberger Ilona kereskedőé, a 187-es Steyr Anastasiu Demeteré, a 190-es Ford az aradmegyei mezőgazdasági tanácsé, a 192-es Ford a cukorgyáré, a 194-es Steyr Kotzander Ignác fakeskedőé, a 195-ös Ford dr. Hótoran Victor ügyvédé, a 196-os Sperber Deutich Imréné, a 197-es Ford Berger és Eichner textilnagykereskedőké.

Háromszázától meg a rendszám Aradon.

nők autókereskedő száma, aki e szám alatt mindig különböző autót járát, a 202-es Ford Silvestra Toma birtokosé, a 203-as Ford a Kramer és Társa cégé, a 204-es Ford Leher János péké, a 210-es Morner Goyon Pál Gyula magántisztviselőé, a 212-es Talbot Mann Géza kisjennői kereskedőé, a 227-es Itala Bacolanu Györgyé, a 261-es Fiat dr. Éles Gézáé, a 256-os Benz dr. Borneas Julian ügyvédé, a 257-es Ford Bosnyák Józsefé, a holdmezési halastó tulajdonosé, a 258-as Overland Mihajlovics I. és Dankó Lajos sofőröké, a 259-es Ford dr. Mandel László fogorvosé, a 260-as Pachard Székely, Honné, a 261-es Ford Hacker és Sternberg kereskedőké, a 262-es Ford Polis N. Bujor nagylaki lelkesé, a 266-os Ford a szentannai Merkle Antalé, a 268-as Ford Fedor Lajos konopi kereskedőé, a 269-es Ford a mértékgyáré, a 271-es Ford Révész, Fodor és Friedmann kereskedőké, a 272-es Ford a Flora lőkörgyáré, a 273-as Ford az engelsbrunnai Balner Józsefé, a 277-es Tátra lovag Zelenky Jánosé, a 278-as Ford a

Mec
cége
Aure
Ford
282-es
Ferenc
Czanne
a 286-
gyógys-
tas Péta
291-es F

A I
A

S

U
L
C
R
V
E
D
E
K
V
R
N
g
t
a

t
b
E
sz
ny
d
rá
lá
lér
per
lan
ner
hiv
szé
sze
for
he
bar
ban
szó
szó
dik
gy
ra
tél

rusit.

polgársá-
carisorea-
kalkodott,
i fenn az
ság kö-
en jótékony
sen nyújtott
jótékonyaság
stetben álló
almából ün-
bucsuztat-

Velcsow

dbirtokos

közis-

zölö-

lar-

ure

á-

16

an-

és

gy

adi

lön

ek-

ros

o-

z-

y-

r-

ek

an

rül

ra

zy

é-

nti

n.

a-

or

m-

tyre

ieg.

sü-

ám-

lap-

eges

kséz,

Dr.

nt a

etlen

áp-

Je-

dor-

zalék

ítva.

Tavaszi és nyári újdonságok raktárra érkeztek **Vándor** divatáruházába Arad. Saját érdekében tekintse meg a kirakatokat!

— Emberek helyett gépek. Irva volt a nagy szenzáció: a budapesti bankok emberpótló gépeket szereznek be és ezek a gépek végzik majd el a könyvelést a tisztviselők helyett. Csodálatos, hogy mire képes az emberi agy: ezelőtt néhány esztendővel, még elgondolni is merészség volt azokat, amiket ma már megvalósítottak. Ott tartunk, hogy a gépek majdnem mindenütt pótolják az embert. A könyvelő-gép könyvel, a számológép számol, a gramofon beszél, a diktafon diktál és a gyárakban a legnehezebb és legfinomabb munkákat is gépek végzik. Az emberek helyett már gépek gondolkodnak. Csak egy dolgot felejtettek el feltalálni: az olyan gépeket, amelyek teljesen pótolják az embert a hábonban. Biztosan tudom, hogy csak megfeledeztek róla, máskülönben Afrikában a rífi-kabil-gépek küzdenének a francia gépekkel, Kínában pedig a kormány gépeket vernék felül itar-cot a felkelők gépeivel. Milyen megnyugtató is volna, ha a legközelebbi világháborúban az emberek otthon maradnának családjuk körében és békés munka közben figyelnék a gépek harcát. Kint a harctéren pedig a lövészárk-asó gépek, a tüzér, a pionír, a gépfegyver, tank, tiszvess, gázbomba-gépek végeznék kötelességüket. Diktafonok alkének a főhadiszálláson és telefonon adták ki a parancsot a gramofonoknak, hogy közvetítsék azt a géplegény-ségnek. Megkezdődne a harc: robannának a bombák, a srapszelek és a megsebesült gépezeteket a szanatórium-gépek vinnék hordágyon a kórház, illetve a javító-gépekhez. Közben egy csóppnyi vér sem folyna, egy asszony sem maradna özvegyen, egyetlen gyermek sem árván és egy ház, vagy veskő sem pusztulna el, mert minden gépek végeznének, a kékvetlen, a szívnélküli gépek és nem emberek.

— Titokzatos kihallgatások folynak a frankügyben. Budapestről táviratozzák: A budapesti rendőrfőkapitányságon a frankügyben nagyjelentőségű kihallgatások folynak és azokat a legnagyobb titokban tartják. Még az újságírókat is kizárták a főkapitányság épületéből, akik most csak a rendőri sajtóműhelyben jelenhetnek meg.

Jön! Jön!
Marica grófnő

Veszedelemes tűz Temeskeresztesen.

Ma délelőtt az a megdöbbentő hír érkezett Aradra, hogy a közeli Temeskeresztes (Kreischtetl) község lángokban áll. A temeskeresztesiek az aradi tűzoltóságtól telefonon kértek segítséget, ahonnan egy fecskenőt azonnal utnak indítottak és Záray Jenő az aradi önkéntes tűzoltók parancsnoka

egy különítménnyel autón sietett a veszélyeztetett községbe. Ujarad, Kisszentmiklós, Németség és Vinga tűzoltói is segítettek az ol-tásban, amit megnehezített az óriási szél. Két órai megfeszített munka után sikerült a tüzet eloltani, úgy, hogy mindössze két épület és két pajta égett le.

— Tavaszi cipőszükségletét a legolcsóbban, legszebb és lezivatósabb kivitelben Iványinál szerezheti be. Arad, Str. Melianu 4. (Forray-u.)

— Fehér Kereszt-barban teljesen új műsor, vasárnap este új tagok bemutatkozása.

Francia angol könyvek Kerpelnél.
— Gyermekköcsik, gyermekszékek legszebb kivitelben Hegedűsnél Aradon.

Könyvtömög kiírás Kerpelnél.
— Az Erdélyi Élet husvétii száma látni magyar írók eredeti írásait, kiváló újságírók rendkívül érdekes riportjait, zsidag, szórakoztató politikai és társadalmi közleményeit tartalmazza.

Eredeti
BALLY
F. L. POPPER
és PARISI
Érti, női és gyermek cipőkülönlegességek megérkeztek, melyek az üzletben megtekinthetők.
Lóvai és Szigeti,
cipőáruháza Arad,
ezelőtt Buchsbaum és Társa.

— A Tordai cementgyár elsőrendű áruja jó hírnevének megvédésére újabbán zsákjait szigorú ólomzárral látja el, hogy ez által vevőit visszaélésektől megóvja. Valódi tehát csak az a tordai portland cement, mely eredeti gyári ólomzárral van ellátva. Aradi gyári lerakat és vezérképviselő KORNIS TESTVÉREK cégnél Bul. Reg. Maria 13. Telefon: 501, 90, 355.

— Értesítés. A t. közönség tudomására hozzuk, hogy a katonai strand-fürdő 1926. május hó 1-től kezdve új kezelés alá kerül. A fürdők a folyó évben május hó 2-án nyitnak meg. Beiratások és szezonbérletek f. évi április hó 1-től kezdve május 1-ig a Pichler-féle könyvkereskedésben. Telefon 308. sz. (Bohus-palota) eszközölhetők. Az igazgatóság.

— Az Aradi Korcsolyázó Egylet április hó 11-én délelőtt 10 órakor sa-ját helyiségében rendes évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Választmány jelentése 1925. évről. 3. Pénzüri jelentés 1925. évről. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése 1925. évről. 5. Költségvetés előterjesztése 1926. évre. 6. Indítványok. Az elnökség.

Művészet.

* A színház heti műsora. Vasárnap délután fél 3 órakor: Hajduk hadnagya. 6 órakor: Uriemberek. 9 órakor: Obsitos. Hétfőn délután fél 3 órakor: Erdészleány. 6-kor: Antonia, 9 órakor: Orlov. Kedden, szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton este negyed 9 órakor és vasárnap délután fél 4, este negyed 9 órakor: Annabál (Operettújdonság).

* Budapesti színházak husvétja. Budapestről jelentik: **Renaissance Színház:** Vasárnap délután: Marika, este: Csitri. Hétfőn délután: Marika, este: Csitri. — **Belpározi Színház:** Vasárnap délután: Szereltem és halál játéka, este: Holnap reggel. Hétfő délután: K. F. és neje, este: Holnap reggel. — **Városi Színház:** Vasárnap délután: Csókos asszony, este: Csókos asszony. Hétfő délután: Cigányhangverseny, 1000 év, este: Csókos asszony. — **Vígyszínház:** Vasárnap délután: Majomszínház, este: Alvó férj. Hétfő délután: Majomszínház, este: Alvó férj. — **Magyar Színház:** Vasárnap délután: Peer Gynt, este: Dr. Szabó Juci. Hétfő délután: Peer Gynt, este: Dr. Szabó Juci. — **Király-Színház:** Vasárnap délután: Alexandra, este: Királyné rózsája. Hétfő délután: Alexandra, este: Királyné rózsája.

* Zala Béla. Valahogy a nyugati kultúrölény drapériáját kell hátterül állítanom Zala Béla arcképehez, hogy az esztétikus prizma-ján bele lássak ennek a keleti dombocskákba átkozott vulkán-nak forró felkébe, amit eddig csak elretusált konturokban mutatott az irigy erdélyi köd. És ebben a pillanatban fájó viziók nyugoz-nek: világnagy Csokonai Vitéz Mihályt, Katona Józsefet, Petőfi Sándort, Madách Imrét látom, akiket koldusan vert el a közöny ugarán a keleti jég. És Ady Endre temető-sikolyait kell perszeve-ráhnom, amiket Zala Béla ajkáról hallottam, hogy Zala Bélahoz közelítsek, hogy megfogjon a szub-jektív ereje ennyi szépnek, ennyi erőnek, ennyi forróságnak, ami Ady Endre, Verharen, Edgar A. Poe költészetén keresztül mégis-mégis egyénien felívelve Zala Béla művészi ereje. Zala Béla innen, közülnk indult és nagyon megszűre ért el. A nyugati koncert-dobogókon megacélosodott erejét Arad is méltóképen honorálta: és most ismét körutra indul, hogy idegen országok idegen népének is elvigye a magyar szót, a magyar poézis szépségét, hogy ezzel is csak öregbitse ennek a rejtlemes városnak hírnevét. (—zes.)

* Az „Annabál” a legbájosabb romantikus operett, amely gyönyörű szép muzsikájával, érdekes és kedves szövegével kiemelkedik a legutóbbi évek operettterméséből. A hetvenes évek turnürös hangulata elevenedik meg a keddi bemutatóelőadáson, amelyen a főszerepet Zilahy Irén, Betegh Béby, Kiss Mariska, Kúri Klári, Mátrai Böske, Szücs Misoga, Szabadkai, Kassay, Jódy, Beregi és Ács játsszák. A pompás, új díszletekkel színrekerülő darabot Jakabffy Dezső rendezi és a zenekart Csányi Mátyás vezényli.

* Vasárnap délután fél 3 órakor a „Hajduk hadnagya”-t, Rajna—Czodor gyönyörű operettjét játsszák Horváth Micivel, Betegh Bébyvel, Frattával, Szüccsel és Misozával a főszerepekben.

* Az „Uriemberek”, Galsworthy izgalmasan érdekes színműve kerül színre vasárnap délután 6 órakor a bemutatói szereposztásában.

* Az „Obsitos”-t, ezt a régen nem játszott gyönyörű operettet adja vasárnap este 9 órakor a színház Novák Irén első fellépésével és ekkor lép hosszú szünet után ismét Arad közönsége elé Zilahy Irén.

* Husvét hétfőjén este kilenc órakor huszonhetedszer kerül színre a diadalmas „Orlov”.

* Az „Erdészleány”, Jarno pompás operettje van műsoron husvét hétfőjén fél 3 órakor és Krisztina szerepét ezuttal is Zilahy Irén játssza.

* Az „Antonia”, Lengyel Menyhért hatásos színjátéka husvét hétfőjén délután 6 órakor kerül színre ismét és a címszerepet ezuttal Horváth Mici alakítja.

* Helge Linóberg Pár, éve a külföld hangversenytermeinek dobogóin egy rendkívül érdekes arcú és megjelenésű énekes jelent meg, aki vilámgyorsan a legkiválóbb társait is háttérbe szorította. A külföldi nagsajtók csodákat írnak mesés hangjáról és légzési technikájáról. Ahol azóta megjelenik, mindenütt a legnagyobb ünneplésben van része s hangversenyei pár nap alatt ki vannak árusítva. Külföldi kritikái betekinthetőek Sándornál.

* Magyar dalok. Hét klasszikusan szép magyar dalt írt dr. Vitosné-Hunyady Erzsike, amelyek most jelentek meg a szerző kiadásában. Erdős Renée, Zoltán Vilmos, Petőfi Sándor és Farkas Imre legszebb verseit zenésítette meg az invenciózus zeneszerző, aki gyönyörű és kifejező melódiákkal teszi még élvezetesebbé a daiba át-plántált verseket. Dr. Vitos Pálné muzsikája pompásan festi alá a dalok egyszer vidám, másszor mélabus hangulatát. Bizonyos, hogy hamarosan minden zongorán játszani fogják és minden szalonban éneklük az egy kötetben megjelent új dalokat, amely Kerpel Izsónál kapható.

* Nagy Géza fényképészműterme az ünnepek alatt is nyitva van. Felvételek d. e. 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól fél 6-ig eszközölhetők.

* Békefi—Szalay kezdő és haladó fanitványainak vizsgahangversenye április 18-án, vasárnap a Kulturpalotában délután fél 5 és este fél 9 órai kezdettel. Jegyek Oláhnál.

Ma este Thèmes rendezésében **Egyetértés Bál** az aradi Városházában

Kis diák-statisztából polgármester lett.

Amikor még Robu János dr. mint II-ik gimnázista nagybüszkén alakította az aradi színpadon a népséget és katonaságot.

(Saját emlékeztető.) Az aradi színház elsőstíli nézőterét érdeklődve figyeltem a közönség az „Orlov” előadását. Az emberek egy-két órára elfelejtik a mindennapi súlyos gondokat s beleolvadnak a színes mesevilágba, amely feltámasztja lelkükben a rég elfelejtett illusztrációkat. A zenekar káthán a hangulatos Balalajka dalt játsza... és a polgármesteri páholyban dr. Robu János főpolgármester komoly arca is mosolyra derül. Elfelejté ő is a város vezetésének nehéz gondjait, az akkák tömkelegét a régi, szinte elfelejtett reménytelenül fakadnak fel lelkében. A Mult hirtelen előtűnik, sűrű fátyol takarja a komoly férfi alakját, aki helyett előtérbe lép egy mosolygós arcú, vidám kisdiák: Robu János, az aradi királyi gimnázium második osztályának tanulója. S úrból testet öltetve a mult elfeledett képe...

Harmintárom éve annak...

Ha jól emlékszem — kezd meg Robu dr. a visszaemlékezést — 33 éve annak, hogy az aradi gimnázium második osztályába jártam. Vidám, jókedvű kisdiák voltam. Az aradi színházban akkor az „1848”, a „Hadak útja” volt műsoros és Leszky színgazgatónak statiszták kellett a színpadra. Felkerestem iskolagazgatómat, azt hívtam Himpfner volt, (nem emlékszem pontosan, három évtized nagy idő) s engedélyt kérte arra, hogy néhány diák a színpadon alakítsa a „katonaságot és népséget”. Az igazgató beleegyezett, mi pedig nagy izgatottsággal vártuk, kik lesznek azok a szerepcsésék, akik a rivalka fényben sülkerezhetnek. A választás megtörtént s magam is a kiválasztottak között voltam. Mondanom sem kell, hogy boldogabb és büszkébb diák aligha volt nálam. Ott vonultunk fel a színpadon s büszkén lépkedtünk a világot jelentő deszkákon. Jelenléstünk után — s ennek örültem a legjobban — szabadjegyet kaptam a kátratra, ahonnan végignézhettem az előadás többi részét. A dicsőség körülbelül két hélig tartott s utána sokáig lestük, mikor kell újra statisztálni a színházban.

A szép Rontay Boriska...

Egy érdekes epizód is megmaradt emlékezetemben. Kevesen voltak statiszták s így többször kellett végigvonulni a színpadon. Mikor körtünk a kulisszák mögé, végigfutottunk s a másik oldalról szép lassan besétáltak, mint „nép”. Az első estén Szendrőy — akkor még Rontay Boriska — szerepe szerint beszédet tartott a színpadon a néphez. Fü legelő álltam a nagy érdeklődéssel hallgattam a szép színes szavakat. Amyira elmélyedtem, hogy észre sem vettem a rendező intését, ami azt jelentette, hogy mindenki ki kell menni a színpadról. Társaim elmentek s ott maradtam állva, tágra nyitott szemmel hallgatva a szép szónoklást. A közönség is észrevette a kis epizódot s nagyszerűen mulatott azon, hogy a kisdiák — hisz ismertek — hogy elfelejtkezett ma-

gáról. Végül magam is észrevettem a dolgot s kifutottam a színpadról. Az előadás nyugodtan folyt tovább és később Rontay Boriska maga is mosolygott, milyen hatást ért el játékaival... Régen volt az...

A zene akkorjait lassan elfelejtünk... a függöny összezsugorodik s felgyul a fény. Vége a felvonásnak. A főpolgármester arcán a

Hogyan készül az Élet kaleidoszkopja?

Egy marék áru a riporter kucseber-kosarából. — Pillanatképek az események partjáról. — Műhelytitkok a riportert vázlatkönyvéből.

A világ eseményeit súlyosan, kérielhetetlen folytonosságban hömpölyögnek a napi élet medrében. A partokon fürge fiatalemberek, u. n. riporterek cikáznak notesz van a kezükben és ceruzájuk gyorsan mozgó hegyével idegesen kapkodják papírra a kezük-ügyében levő eseményeket. Az „anyag” méltóságát teljesen mozog a medrében, a riporter ceruzája hiszterikus sietséggel ugrándozik a blokk-papíron és a kis vázlatkönyv hamarosan megtelik ugrándozó sorokkal, az események, az élet megnyilvánulásainak lázas tempóban összesűrítt esszen ciájával.

A nagyközönség már a szépen formába öntött, szerkesztő által kicsiszolt, korrekturn, cenzurán, nyomdatechnikai eljárás kerestülment cikkekben olvassa a riportert ide-oda kapkodó munkájának az eredményét és a laikus szörnyen elcsodálkoznak, ha a kezébe kerülne egy ilyen riportert notesz, az újságíró — nyersanyagraktára.

Érzem, hogy műhelytitkokat árulok el, de ha szerkesztő volnék, minden új munkatársamnak először is a blokk-könyvet nézném meg. Az anyaggyűjtő vázlatkönyv ugyanis hű fotográfiája a riportert értékének, mert abból állapítható meg leginkább az újságírói ösztön, érzék, ami talán legfontosabb kelléke a riportertnek. A kis noteszben nem érünk rá fogalmazni, gondosan válogatni a kifejezésekben, oda csak hirtelen felbukkant szavakkal, neglizsé-stílusban dobáljuk az ösztöndiktálta gondolatokat, ötleteket. És e furcsa kis mondatok kaleidoszkopjából, jól látó szem észreveszi a sokszínű Élet komédiás figuráit, nagy gazságokat, apró buncutságokat, csendes tragédiákat és a messzire pufogó üres szavak bárgyúságát. Mint egy megbolondult moziégyveleg, oly szeszélyes össze-visszaságban perregnek az események a riportert blokkjában. Nem lesz érdektelen, ha egy ilyen vázlatkönyv néhány lapját mutatón leközlöm:

Blag Juoné 34 éves aranyági paraszt mángorival fejbe férijt 40 évest meghalt. Amerikából 920-ban, pall azóta folyton ivott, vagyonát elverte, veszekedés, verekedés mindig. Törv. tárgy. tanuk asszonyt igazol. 3 évi kényszermunka, 50 dollárért szabadlábra.

Talán még a laikus is ki tudná egészíteni a stichvortokat csinos törvényeségi riporttá. Más:

regi, elfeledett emlékek felelevenítésével valami mosolygós lágy-ság vonul végig s nevetve bölint újra:

— De régen is volt az... De ez csak néhány rövid percre tart. A szünnet alatt városi főtisztviselők nyitnak be a páholyba s dr. Robu János, Arad első polgára ismét komoly arccal tárgyal a város sok ügyes-bajos dolgáról, amelyek még a színházban sem hagyják nyugodni. A kis Robu Jánost, a lelkes második gimnazistát pedig ismét elnyeli a Mult homálya... (m. r.)

Nagy potozás kávéházban. Izé ur feleségét szemével főzte Iksz bankum, néni reagált, férjnek nem tetszett az ügy, ruhátárban szóváltás, pofon, csődület, mindenki beleszól, anyuska gyorsan el. — Folytatás törvényeseken.

Ez egy családi jelenet riportert elbeszélve. Megint más:

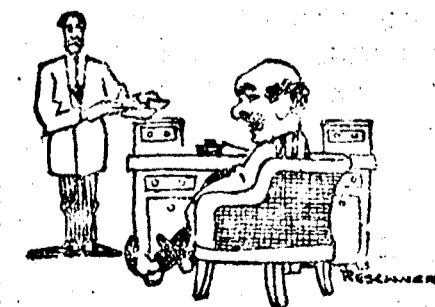

A frankógy külpolitikát hatással véleményem szerint... a fene kíváncsi a te véleményedre. Most itt bílek ezzel a magykepi politikussal és interjút kell csinálni, de szörnyen unom a pofáját és csöppet sem érdekel az a sok marhaság, amiket mond. Ugy teszek, mint ha lázas buzgalommal jegyzném a szavait, pedig oda sem figyelek, nincs is mire, mert ilyen hülyeséget nem lehet hazánk eme nagyhirű bölcsének a szájába adni. Majd írok helyette egypár értelmes mondatot és holnap ő fog legjobban csodálkozni, ha elolvassa, milyen okosakat mondott nekem. Igenis kegyelmes ur, készen vagyunk: ... a középeurópai egyensúly szem előtt tartásával.

A nagyhirű politikai szenzációs nyilatkozata másnap nagy feltűnést keltett és élénk pertraktálásra adott alkalmat. A riportert ezalatt már más vizeken evez:

Vasárnapra smoncologiai nagyriport. Valami szellemes téstát a bubifrizuráról, vagy látogatás az örültek házában, esetleg séta a piacon. Majd kitalálok valami számárságot.

Es vasárnapra tényleg kitalál valami számárságot, amit neve aláírásával szignál. Más:

Klein Mórt Kvargli-ucca 15. sz. házból kilakoltatták. Lakást hivatalnok részére elrekv. Bu-

torok uccán sárban, gyerekek sírnak, Klein odavan, dicsznóság. Más:

Ferenc-rendi barátok ezidén 600 éves jubileum. Beszélnt rendfőnökkel. Megint más:

Ardelan Nicolaj 63 éves aradi napszámos Thökoly-tér 6 alatt istállóban reggelre megfagyott.

Ebből csak rendőri hír lesz. Van azonban érdekesebb is. Például:

Az etonifrizurások egyesülete F. K. nagytermében műsoros bál. Szereplők a műsoron, szép színes jelzőket a szótárból, agyon kell dicsérni a mamákat. Megjelentek névsorát a rendezőtől okvetlen.

Ezt a riportot olvassák legtöb- beu és legszivesebben. Más:

Artistanóket orvosi vizítre kényszerítik, nagy felháborodás — mit gondolnak? Mi művésznök vagyunk. Hallatlan. Cikket írni nők védelmében, de azért főorvosi hiv-nak is van némi igazsága.

Privát dolgok is vannak a noteszben, ényol rapszódikusán odavetve, mint az „anyag”. A riportert magánélete sem rendezettebb és nyugalmasabb a blokkjánál, amelyben ilyenek találhatók:

Az a dicszó mosonó ma sem hozta ruhát. Holnap cédulán leszidni. Szerdán törv. sajtóper, az a Grün okoskodik, ügyvéd- del beszélni. Unom már ezt a Jolánt, olyan tragikus, mint Jászai Mari. Szakítani. Holnap okvetlen kell venni hőzentrá- gert, nem elfelejt, mint eddig... Mindjárt utána egy vérfa- gyszító riport következik:

Zsák-u. 4. sz. a rémes családtárs. Vad Péter 45 éves kö- művessegéd anyját, feleségét, két gyereket késsel álmukban Szoba Csupa vér. Ágyakban összeszurkált holttestek, nyomor leirhatatlan. Asztalon kártyacsomó szétrakva, este durá- kot játszott a család. Mindenütt vér, mint a mézarszék, ablakokon iszonyadó emberfejek lesnek szobába. Bizottság, rendő- örök, jegyzőkönyvi, boncolás. Országos szenzáció. Rokonok- kal, szomszédokkal beszélni. Fényképészt kivinni, előélet ki- nyomozandó, levelet elkérni kom- misszártól. Kocsiköltség 120 lej, legalább 4 hasáb.

Még mindig nem merül ki a riportert kucseber-kosara. Előke- rül abból minden: házasságtörés, diáksztrájk, leánykereskedelmi rémregény, operettbemutató, pils- pöki kinevezés, intervjúk, elsőhír a tavaszról, sporttudósítás, új bé- lyegilletéki törvény... minden, minden, amilyen szeszélyes össze- visszasságban görgeti az Élet a maga eseményeit a mindennap vértől-könnytől ázott medrében. A riportert — mondom — ott sza- ladgál a parton és gyűjtö halomba a színes kavicsokat, amelyekből az élet folyton változó kaleidosz- kopja, az újság készül.

Gárdos Sándor.

Órák, ókszert legelősebben vásárolni

Csáky óégnél Aradon, a városka- zával szombati épületben

Jön! Jön!
Marica grófné

Titokzatos merénylet Betegh Bébi ellen.

Aradi színésznők vallatása életük legrejtettebb titkai felől. — Az első édes pipaszagu csók.

Barna Ancy, a reménytelen szerelmes.

Psychoanalízis az aradi színpadon. — Feléledtek a gyermekkori emlékek, a múltak, kinyiták a rejtett zárok.

Gömöry Emma megharapta, megunt a szerelmét.

— Na hallja, ugyancsak furcsa kérdései vannak magának; téved, ha azt hiszi, hogy olyan dolgokat fogok majd elárulni életéről, amit magának se szívesen vallok be. Ezeket Táray Böske, az aradi színház tagja mondotta, amikor kérdésekkel kezdtem ostromolni. A színpadon próbára készülődtek; behallgatózott a rendező harsány, ideges kiáltása:

— Hölgyek, urak tessék a színpadon maradni!

Közben élesen berrez a villanycsengő, mely a darab szereplőit figyelmezteti a kezdődő próbára. Mászáros Béla a folyosót méri hosszú lépteivel és magolja a „leckéjét”. A kis Faludi a színpad homályos bejáratánál hevesen udvarol egy kis görlicének, aki szorgalmasan dolgozik valami színes kézimunkán. Harmath Joli idegesen sétáltatja szép szőrmés télikabátját, két kezével a hajába markol és tréáz sirással mondogatja:

— Jaj, nem tudom a szerepemet! Jaj, nem tudom a szerepemet...!

Acs Mihály izgatottan magyaráz Szabadkay Miklósnak az egyik sarokban a spiritizmus szent eszméiről. A kulisszák mögé gyülekezett görlicék pedig aprókat kacagnak Jódy Károly vicein. Misoga lép a színpadra, jól sveifolt téli kabátjában, megdöbbenő komolysággal fértémez és gyorsan kisiet... Biztosan feleségét, Barna Ancyot keresi. Csodálatos, hogy milyen komoly ez az ember, ha nincs az ezerszemű közönség előtt.

— Csend legyen! — kiáltja a rendező — kezdődik a próba.

A nagy öltöző ajtaja nyitva van, onnét be lehet látni a színpadra. Ott már elkezdtek a próbát s a színészek monoton hangon darálják szerepeiket. Ez már unalmas. Maradjunk csak az öltözőben. Póór Lili dallamos, behízelt hangján próbálja rábeszélni Táray Bösket, hogy válaszoljon kérdéseimre. De a szemérmes színésznő állhatatosan hallgat. Forgács Sándor is beleszó:

— Hát miért nem beszélsz? Pedig de sok érdekességet tudnál mondani.

Akár hiszik, akár nem, Táray Böske elpirult. A jelenlévők állításai szerint ilyesmi évek óta nem történt meg vele.

A legújabb társasíték: rejtett titkok, édes emlékek firkészése.

Láttam, hogy próbakísérletem sikertelen maradt. Merész elhatározással felkerestem Betegh Bébyt, hogy szándékomat megvalósítsam.

Ezek után elárulom, hogy mi volt a tervem. Psychoanalízis, illetve elemzés akarom a lelkét az aradi színház egyik-másik elsőrangú női tagjának. Ez most a divat kérem. Olyan mint tizenöt évvel ezelőtt Wilde Oszkár aforizmái és paradoxonjai voltak. Akkor ha egy aranyifjú sikereket akart aratni a zsurokon, ilyeneket mondott a kiszolgáló szobaleánynak:

— Csukja be az ajtót, hogy nyitva legyen.

A siker óriási volt. Az ifjú egy csapásra meghódított mindenkit. És ha a társaság előtt minden apróság nélkül kijelentette, hogy „jövő csak annál az asszonynál van, kinek az ember mutat konstatál”, attól a perctől kezdve többet emlegetik a nevét, mint egy híres primadonnát, egy kiváló politikust, vagy egy nemzetközi szélhámosot. De a paradoxonok és aforizmak divatja elmúlt és Freud Zsigmond bécsi professzor óta elfoglalta helyét a psychoanalízis. Ez a bizonyos lélekelemzés abból áll, hogy a bécsi mester szerint minden ember lelkében vannak ugynevezett tudatalatti, látszólag elrejtett dolgok, melyek úgy rágódnak a tudat mélyén, mint az ócska asztalban a szu. Ha ezeket a tudatalatti dolgokat kiássuk, elmúlnak a defektusok, amelyek miatt majdnem minden ember szenved. Az ásatási munkálatokat úgy kell végezni, hogy a legdiszkrétbba kérdéseket adjuk fel a delikvensnek. Ma már így fejtnek álmot s így jövendölnek az elszaporodott elemzők. Valóságos társasjáték lett a lélekelemzés. Estélyeken, zsurokon és egyéb társas összejöveteleken megfigyelhetjük, hogy párokra oszlanak a társaság tagjai és társasjátékszerűen, illetve psychoanalízálnak.

Három színésznő-típust választottam ki, elsősorban azért, mert a nők lelke komplikált — a színésznőké még komplikáltabb.

Kivallatjuk Betegh Bébit.

Az első Betegh Béby, a XX. század modern nője, akinek alakja, öltözködése és mozdulatai a párisi divatlapok plasztikusan megrajzolt figuráira emlékeztetnek. Betegh Béby

igen érdekes nőtipusnak látszik, akinek lelke mélyén tanulságos dolgok lehetnek elásva. Az Antónia előadásán, az öltözőjében fogadott. Hamarosan rátértem látogatásom céljára és Béby mindjárt megértett. Nem kellett sokat magyaráznom; olvasta Freudot és tudja mi az a lélekelemzés. Csodálatos, mélytűző szemével rám néz, formás, gyönyörű ivelésű lábait keresztbe rakja, miközben hangy tartással dől hátra foteljében. A csodálatosan finom, filigrán természetével olyan volt, mint egy művészi formált francia baba.

— Kérdezzen — szólt kedvesen mosolyogva.

És én kérdeztem. Elbeszéltem, hogy lett színésznő. Mit csinált azelőtt. Hogy élt a nagyszobeni zárdában és figyeltem minden szavát,

hogy megragadjak valami érdekes momentumot. Visszamentünk egészen tíz éves koráig... — Betegh Bébyben csalódtam; de kellemesen. Azt hittem, amikor még közelebről nem ismertem, hogy egy ezáltal, nyugtalan természetű nő és most kiderült, hogy egy ideálisan gondolkodó és szinte polgáriasan élő színésznővel állok szemben, aki a nyugodt családi életet boldognak tudja elképzelni. Nem vágyik idegeket ölébe viharokra, neki a leggyönyörűtebb élményeket a közönség tapsa okozza. És férjhez szeretne menni. Hallgatom tovább. Tíz éves kora óta semmi különös nem történt vele. Betegh Béby felnőtt-fokra fiatalodik; egészen gyermekké lesz. Kilenc éves korában nagy érzékenységgel szemel ki a környezeten. Most nyolc éves. Már azt várom, hogy selypesen beszéljen. Elmondja, nyolc éves korában történt apró kalandjait, azután hét éves lesz. Egy rövidke percig megáll bájos, gyermekes csacsozásában, csodálkozva néz rám, majd felkiált:

Szobalány, baka, szerelmem és csók.

— Valami eszembe jutott! Most már tudom, hogy miért találtam a szerelmemet és a csókokat mindig dohányszagúnak. Eddig ez sohasem jutott eszembe. Alig voltam hét éves — folytatja kissé izgatottan, kipirult arccal, Betegh Béby. — Egy vasárnap délután történt. Székelyudvarhelyen lakunk és én véletlenül bonyítottam a csokoládézárdába; amit ott láttam, azt sohasem fogom elfelejteni. Láttam, hogy Julisra, szobalányunkra ráhajol egy baka és eszeveszetteen csókolja. Jaj, hogy ki voltak pirulva és fujtak, mint egy gőzkazán. Hirtelen becsaptam az ajtót és elszaladtam. Napokon keresztül furta az öltözőmat a kíváncsiság; mi volt ez? Miért szoritotta olyan vadul a baka a Julist? Miért voltak olyan pirosak és izgatottak? Ezek olyan kérdések voltak, amikre nem tudtam válaszolni. Hisz engem is csókolott anyuka, meg a tanti, de szép szeliden és nem pirultak el, mint a baka, meg a Julis. Elhatároztam, hogy végére járok a dolognak. Egy délután odamentem Julishoz és megkérdeztem:

— Mondd, Julis, miért csókolóztál te vasárnap délután azzal a bakával?

Julis ijedten rámnézett és — érdekes — megint elpirult. Azután lecsücskös szemekkel mondta:

— Azért, mert szeretjük egymást.

— Hiszen mi is szeretjük egymást a mamával és mégsem vagyunk olyan izgatottak amikor csókolózunk.

Julis felkacagott és azt mondta, hogy az egészen más. A csókolózás csak akkor esik nagyon jól, ha idegen férfivel csókolózunk és olyankor izgatott is az ember. E z felvilágosítás egyáltalában nem nyugtatott meg; sőt még nagyobb dilemma előtt állottam. Sokat gondolkoztam ezen a kérdésen, különösen, amikor egyedül voltam. Egy este zongora-óráról tértem haza, amikor észrevettem, hogy egy bácsi jön utánam és a bácsi másnapra már mellém csatlakozott s így szólt:

Az első csók pipaszagu volt.

— Bébyke szereti a cukrot?

— Vajon honnan tudja ez a nevetem? — gondoltam és kissé félénken válaszoltam:

— Igen, szeretem.

— Akkor jöjjön velem kicsikém, majd adok jó cukorkát.

Valami ösztönzerű félelem ébredt fel bennem és elszaladtam szalad-

ni. De ő megfogta a kezemet és azt mondta:

— Tudja-e, hogy én szerelmes vagyok magába?

Ebben a percben eszembe ötlött minden, amit a Juliskától hallottam. „Szerelmem, csók, idegen férfi”. A bácsi a kezemmél fogva behuzott egy kapu alá és két tenyerével átfogta a fejemet, aztán eszeveszetteen csókolni kezdett. Borzasztó volt. Rettenetesen kellemetlen pipaszagot éreztem, a gyomrom felkavarodott — és a szerelmem idegesnek az arcába csaptam, kitéptem magam a kezei közül és sírva hazaszaladtam. Odahaza nem szóltam semmit, de nagyon sokáig szóltam és rosszkedvű voltam. Ez hét éves koromban történt és azóta, ha valaki csókol, vagy szerelmemről beszél nekem, mindig érzem azt a kellemetlen pipaszagot. Ez nagyon kellemetlen emlék, már el is homályosult agyamban, de a következményei megmaradtak. De most maga kiásta belőlem ezt az emléket és én boldogan kiálthatok fel:

— Betegh Béby most már nem beteg és lehet neki ezentúl csókról és szerelmemről beszélni, anélkül, hogy érezné a pipaszagot. Csak most kétem, hogy az egész úgy kicsi, gyermekes emlék, amely miatt kár volt annyi kellemes percet elszalasztanom!

Barna Ancy reménytelenül szerelmes a hűtlen vőlegénybe.

Betegh Bébynél folytatott sikeres ásatások befejezése után Barna Ancy. Misoga Lászlóné, ezt az örökös mosolygó, tehetséges szűrt-náivát kerestem fel. Hihetetlen gyorsasággal értük el a nyolcéves kort. És Barna Ancy elmondja kedves, szomorú gyermektragédiáját.

— Nyolc éves voltam és szerelmes lettem a nővérem vőlegényébe. Valami kimondhatatlan fájdalommal, irigységgel és féltékenységgel néztem gyöngédségüket és bizony gyakran megtörtént, hogy sírva fakadtam. A történet rövid. Összeszóalkozás történt a szüleim és nővérem vőlegénye között. Szüleim örökre kiadták az útját a vőlegénynek. A mindig jókedélyű nővérem ettől a naptól kezdve szomorú lett és én — szegyenem bevallani — boldog voltam. A gyermekes káröröm tett boldoggá. Pedig na gyon szerettem a nővéremet. De ki tudja megérteni a gyermek lelkét. Én változatlanul tovább szerelmes voltam az eltávozott vőlegénybe. És csodálatos, ez a szerelmem éveken keresztül élt, fokozódott bennem. Az illető urral tizenegy esztendőig nem találkoztam és ez idő alatt a legszebb tulajdonságokkal ruháztam fel. Tizenkilenc éves koromban láttam ismét. Azonnal kiábrándultam. Rögtön láttam, hogy azok a jó tulajdonságok csak az én gyermekes fantáziámban léteztek.

Gömöry Emma harapós szerelme.

Gömöry Emma, Gyarmathy Gézané, ez a harmadik.

különleges nőtipus következett ezután. Ezt az érdekes, markáns arcu, egészséges humoru asszonyt három éves korára sikerült megfiatalítanom. Nem volt nehéz munka. A jóeszű asszony mindjárt megértett és alis kellett tőle kérdeznem.

— Három éves voltam és szerelmes lettem az ifjúságba, aki tíz perccel volt fiatalabb nálam. Nagyon szerettem a változatosságot és ez a szokásom már akkor kezdődött. Szinte kiszámított pontossággal csak három hélig tudtam barátkozni egy fiúval. Ifjúságomat három hét múlva fel akartam cserélni, de ő nagyon ragaszkodott hozzám. Ezen én annyira feldühödtem, hogy úgy meharaptam a kezét, hogy orvos kötözte be. Hat éves koromban egy fiút ugyanez ok miatt elvertem; kórházba kellett szállítani.

— De asszonyom — kérdeztem — Ön hat éve él együtt férjével, hogy lehet ez?

— Erre nem válaszolok, mert az uram rámszítja kutyáit.

A lélekelemzés kész. Felszínre hoztam három érdekes nőtipus eltemetett emlékeit, amelyeket őrnaszuk előtt is tagadtak. Remélem nem hiárgyszának érte. Ez tulajdonképpen operáció volt; olyan, mint egy foghúzás. A fájós fog helye még sajnó, fő, hogy a fog kint van. Az eredmény az, hogy Betegh Béby életéből elszállt a pipaszag. Misozáné nem féltékeny többé arra a fiatalemberre és Gyarmathyné talán meghosszabbítja a rövid háromheteket. P. O.

Április 10.
NOTTARA
VONÓSNÉGYES
egyetlen kamarazene estélye
Dohnanyi, Dvorák
stb. művel.
MINERVA TAGOZNAK
osa. 30% engedmény.
JEGYEK:
„Libraria Diecezana“ és
„Sándor hírlapirodában“.

Aradi adófelelősségi tárgyalások Temesváron.

A timisoarai (temesvári) táblától az aradi pénzügyigazgatósághoz érkezett írat szerint április 14-én, 16-án és 22-én ismét aradi adófelelősségi tárgyalások kerülnek tárgyalás alá. E hó 14-én az első sectia-nál Hacker Eszti és Grosz József ügye kerül sorra, 16-án a II. sectia-nál Hacker Eszti, Schenk Rudolf, Holczler Jakab és az Autorolin-cég felelősségi tárgyalják. 22-én ugyancsak a II. sectia-nál Reusz Sándor, Sevicz Sava, az Exploatarea Padurei Halmagi (Halmági Fakitermelő) és Fianciu József ügyeivel foglalkoznak. A tárgyalások naponként délelőtt 9 órakor kezdődnek.

Miért lépett be Goldis László az Averescu-kormányba.

A miniszter ma Aradra érkezett és nyilatkozott politikai elhatározásáról. — Hangsúlyozottan kijelentette, hogy ő ma is törhetetlen hűve a román nemzeti pártnak. — A vezetés, a taktika elvei állították szembe Goldist Maniuval

(Saját tudósítónktól.) Goldis László személye került most a romániai politika középpontjába azzal, hogy éles szögben fordult el pártjának Maniu-diktálta irányától és az Averescu-kormányban miniszteri tárcát vállalt. Ez a lépése nagy meglepetésként hatott a politikai életben és főleg a nemzeti párt körében okozott ma még beláthatatlan zavart. Pártja „árulónak” bélyegezte Goldist és pártijában, Aradon élő pártihíve is ellene fordultak. Goldis László tehát mindenképpen a napi politika homlokterében áll és így természetes az az érdeklődés, amely személye és sok vihart előidézett elhatározása iránt megnyilvánul. Az új kultuszminiszter, aki a husvéti ünnepeket Aradon, családja körében fogja tölteni, ma reggel a bucu-resti-i gyorsal hazaérkezett és még a délelőtti folyamán fogadta munkatársunkat, aki előtt a következő kijelentéseket tette:

Goldis László nem lépett ki a nemzeti pártból.

— Mindenképp arra kérem, cáfolja meg azt az elterjedt híresztelést, hogy én kiléptem volna a nemzeti pártból. Kijelentem, hogy én mint a román nemzeti párt képviselője veszek részt Averescu koalíciós kormányában és mint eddig is, életem végéig nemzetipárti maradok. Nem azonosíthatom azonban a Maniu, vagy Jorga által cégjelzett politikai csoportot azzal a román nemzeti párttal, amelynek régi, hű harcosa vagyok és az is maradok. Ennekem nem a vezér személye fontos, hanem azok az elvek, amelyeket a párt képvisel és ha azt látom, hogy a vezérek nem képesek olyan helyzetbe kerülni, amelyben a párt elveit és célkitűzéseit a gyakorlatban is megvalósíthatják, akkor én a magam útjain igyekszem nemzeti programunkat valorizálni. Meg kell jegyezni, hogy ez az álláspont nem az én meggyőződésem csupán, hanem a párt egy tekintélyes részének az álláspontja. Ezt bizonyítja az a tény, hogy a legtöbb vármegye nemzeti pártja hozzánk csatlakozott és hogy tizenhárom megyében nemzetipárti lett a prefektus.

Goldis és az aradi nemzeti párt tagozat.

— Mi a véleménye kegyelmes uram az aradi pártszervezet állásfoglalásáról?

— Azért jöttem haza, hogy itt tisztázzam a helyzetet. Kedden délelőtt 10 órára értekezletre hi-

vom a nemzeti párt helyi és megyei vezetőit, akik előtt ismertetni fogom a politikai helyzetet és nyilvánvalóvá teszem az okokat, amelyek engem ismert lépésem megtételére készítettek. Meg vagyok győződve, hogy barátaim közül azok, akik az ország érdekeit és a párt elveit nem pusztán trázisnak tekintik, követni fognak engem a realpolitika útjára. Ha az aradi urak meghallgatásom után is Maniu vezetése alatt maradnak, ám lássák. Én mindenesetre tisztelni fogom bennük az elhatározást, hogy örökös martrómságot akarnak vállalni. Erdély népe azonban megunta már az örökös ellenzékieskedést és Maniu ur soha sem fog kormányt kapni.

Ki árulta el az elveit?

— És az „árulási” vád?

— Ha árulásról van szó — siet a miniszter válaszával — akkor Maniu árulta el a pártunkat azzal, hogy a párt nevéből törölte a román szót és csak a nemzeti párt elnevezést hagyta meg, amikor kétféle pártvezetőséget létesített. Én még mindig a „román nemzeti párt” tagja vagyok, nem pedig a Maniu és Jorga elnökök politikai csoportjának.

— Különböznél pedig Erdélyre nézve őrjátszó elnököt jelent a nemzeti párt koalíciós hatalomra jutása. A miniszterelnök ural törvényt megállapodásunk szerint Erdély ügyeit egy háromtagú bizottság intézi, melynek én vagyok az elnöke és Lupas elvbarátom, valamint Goga Octavian tagjai. Ez a bizottság még bővülni fog, de arra vigyázok, hogy mindig a nemzeti párt maradjon benne többségben. A nemzeti párt sohasem tudott volna ilyen pozíciót kivívni: Őt erdélyi miniszter és három államtitkár van a kormányban, tizenhárom megyében erdélyi főispán van kinevezve.

Győzelmet remél a választáson a kultuszminiszter.

— Az általános választáson számít-e többségre a kormány?

— Minden bizonnyal. Azt hiszem Erdély népének elég volt a hét sovány, keserves esztendő és a hiábavaló szónoklatok helyett most már tetteket vár. Komoly munkát akar és a viszonyok javulását sürgeti. Aradmegyében én magam fogom bejárni a kerületeket és felvilágosítom a népet a helyzetről. — Ami a községi választási törvényt illeti, az sok te-

kintetben módosításra szorul, de a törvényt csak törvénnyel lehet hatályon kívül helyezni. A községtagjásokat csak ott oszlatjuk fel, ahol azok összetétele, vagy más bajok akadályozzák a munkát.

— Nehéz helyzetemben csak felelősségérzetem és lelkiismeretem szerint cselekedtem akkor, amikor az új kormány tagja lettem és előkészíttem a nemzeti párt boldogulásának az útjait. Kötelességet teljesíték és felemelt fejűek megyek a előre a nagy nemzeti célok felé.

SPORT.

Gyenge husvét program Aradon.

Arad, úgy látszik, egyetlen husvétkor sem tud bekapcsolódni a nemzetközi küzdelmek vérkeringésébe. Nagyon gyenge sportprogramot ígér a husvét. Az aradi egyesületek részint csabai vendég szereplésre köthették le magukat (AAC és Gloria CFR), részint két temesvári egyesület (TAC és TMTE) lehozatalával igyekeztek — az AMTE és az ATE — husvét programot adni Arad sportközönségének. Első nap a Gloria CFR pályán a TAC játszik az AMTE csapatával, másodnap a TMTE az ATE-val. Mindkét mérkőzés, különösen a másodnap délelőtti és értéktelen. A TAC csapatát — dacára, hogy régen volt vendégünk — már ismerjük. Tudása, a jó bajnoki eredménnyel ellenére, távolról sem éri el a Kinnizsi klasszisát. Talán szép küzdelem lesz, de valószínű azonban, hogy az AMTE alaposan ráver ellenfelére és így csak a csapatunk könnyű győzelmét „élvezhetjük” majd. A mérkőzést Fővénnyel István vezeti, akinek ez lesz az első nagyobb mérkőzése. Határbírók: Horváth József és Pavlovics Gyula. Előzőleg fél három óra-
kor: AMTE II.—Unirea comb. Biró: Manea Demeter. Határbíró: Sensedorf József. A másodnap ATE—TMTE-meccs az első nap mérkőzésénél is gyengébbet ígér. A TMTE igen változó formájú (inkább rossz) és így esetleg az ATE győzhet. Biró: Burdán József. Határbírók: Horváth József és Oraveiz László. Előzőleg két óra-
kor: ATE II.—AAC II. Biró: Pavlovics Gyula. Határbíró: Juhász Zoltán. A Victoria-Vointa vezetősége a külteleki közönségnek is igyekezett husvét programot nyújtani és az erősen feljavult Wacker, az ujonnan alakult Tricolor, valamint a rivális Unirea bevonásával az ünnep mindkét napján körmérkőzést rendez. Első nap a Wacker—Tricolor és Victoria-Vointa—Unirea mérkőzések lesznek, amelyeknek birói Traconi Pál, illetve Weinerth Jenő. Másnap a győztesek és vesztesek mérkőznek. A mérkőzések közül Traconi ott lesz biró, ahol a Victoria-Vointa nem játszik (ez előreláthatólag a Tricolor—Unirea-mérkőzés), míg Weinerth a másik mérkőzést (valószínűleg a győztesek küzdelmét: Victoria-Vointa—Wacker) fogja vezetni.

Ugron István lemondott a Magyar Párt elnökségéről.

A pártelnök a negyvenéves köztevékenység során elfáradt, s visszavonul a közkatonai sorba. — A csucsai paktum felmondása, illetve a kormányváltozás készítette visszavonulásra. — Bucsulevelében kijelölte utódját.

(Saját tudósítónktól.) Erdély magyarságának a Husvét nagy és meglepetéssel teljes politikai szenzációt hozott: Ugron István, a Magyar Párt elnöke lemondott pártelnöki méltóságáról s ezt a lemondását terjedelmes levélben hozza tudomására a magyar párti tagozatoknak. Valósággal politikai végrendelet ez a bucsulólevél, amelyben Ugron István részletesen megindokolja edüigi magatartását s pontokba foglalva irányt mutat a Magyar Párt utódjának. A távozó pártelnök lemondása — mint ő maga mondja levélben — a belpolitikai helyzet, illetve a kormányváltozás következtében következett be. Erdély magyarságát kétségtelenül fájdalmasan érinti Ugron István amaz elhatározása, hogy leteszi a vezéri botot, mert az bizonyos, hogy a Magyar Párt elnöke amióta — Bósika Samu báró halálával — az élre került, lelkes buzgósággal, kemény akarással egyetlen cél érdekében fáradozott és buzgólkodott: az erdélyi magyarság boldogulásán, sorsának jobbrafordításán. Erdélyi magyarjainak igaz szeretete, nagybecsülése és meggyőződés kísérte Ugron Istvánt arra az újtára is, amikor a vezéri székéből a közkatonák sorába lép.

A lemondást Ugron István a mai napon levélben közölte a Magyar Párt vidéki tagozatainak vezetőségeivel is; a levelet főbb vonásaiban itt adjuk: *Igen tisztelt Elnök Ur!* A bucsúlevél kormányváltozás az országos Magyar Pártot is kötelelesen megváltoztatta és új helyzet elé állította. Amint már az utolsó intéző bizottsági ülésen kijelentettem és ez előtt is, azután is gyakran nyomatékosan hangsúlyoztam, a Magyar Párt semmire sincs egyetlen párttal szemben lekötve, teljes önállóságát és függetlenségét megőrizte és a követendő politikájának irányára nézve, semmi kötelezettséget nem vállalt. Méltóztatnak tudni, hogy 1923-ban a párt a néppárttal egy, a csucsai paktum neve alatt ismert meg-egyezést kötött. En ezen egyezmény megkötésénél aktív szerepet nem játszottam és azt alá sem írtam, azonban annak politikai nagy jelentőségét kellőleg értékelve, — amár egyes részleteire, nevezetesen az együttműködés megállapítására vonatkozó instrukciókra nézve, némileg eltérő véleményem voltam — a paktumot, a maga egészében mégis elfogadni szükségesnek tartottam s

azt magamévá tettem. Az idők sok tekintetben megváltoztatták a viszonyokat, e paktum revízióját különösen a tulajdonon elkövetett indiszkréciók következtében, szükségessé tették, amit én, a néppárt vezetésével még a múlt év őszén tudattam volt, azonban a néppárt erre hajlandónak nem mutatkozott. Ez okból és mivel a választási együttműködés tekintetében, elháríthatatlan érdekeltségek mutatkoztak,

én ez év február havában az elnöki tanácsból nyert felhatalmazás alapján, a csucsai paktumot felbontottam nyilatkoztam ki, amit azután a néppárt vezető körében, különösen személyemre vonatkozólag, nagyfokú elégedetlenséget és bizalmatlanságot keltett.

engem tekintve a felbontás egyedül okozójának, miért is kész, sőt köteles vagyok a felelősséget vállalni és ennek a konzekvenciájára viselni.

Most újra választás előtt állunk, amelyet már nem a liberális kormány, de a néppárt elnöke, Averescu tábornok fog lebonyolítani. Mint már említettem, kezünk semmi irányban nincs lekötve és amint a községi választásoknál a magyarság érdekeiben állóak tartottuk a liberális kormányral paktum nélküli is kollaborálni, csak hogy a legnagyobb mértékben juthassunk ezáltal a községi és városi tanácsokba, így lehet, hogy a jelenlegi kormánnyal való együttműködés is kívánatosnak mutatkozik. Minden esetre, természetesen kizárva, hogy a párt szükségessé fogja tartani a kormányral, a tárgyalásokat felvenni. Erre pedig, a történelem után, már nem vagyok alkalmas, erre csak egy más elnök lehet hivatott, akivel szemben a kormány nem elfogult, bizalmatlan és aki maga is ilyen tárgyalásra, semmi irányban sincs feszélyezve. En tehát, komoly megfontolás után elhatároztam, hogy

a párt elnökségéről lemondok, amit tudomásul venni kérek. Elhatározásom visszavonhatatlan.

A visszalépés gondolatával már régen foglalkoztam és már a braszó nagygyűlés előtt le akartam mondani. Maradtam azonban, mert úgy éreztem, hogy nem végzekem el még a kitűzött feladatot és ma, amikor a Magyar Párt meg szervezése valójában már megtörtént, a kormányok a Magyar Párttal már mint komoly politikai té-

nyezővel számolnak és tárgyalnak, most visszavonulok. Harminckét évig szolgáltam külföldön a köz ügyeit mindig felelősségteljes állásban és nyok évvel ez előtt a pihenés gondolatával tértem haza. Nem volt szabad azonban kitérnem az újabb és nagyobb munka elől, s amit vállaltam, el is végeztem. Most végre negyven év után elérkezettnek látom az időt a visszavonulásra, hogy hátralévő éveimet a nyugalomnak és a pihenésnek szentelhessem. Ez nem jelenti azt, hogy teljesen visszavonulok a közéletből. Vannak még kötelességek, amelyek elől nem akarok kitérni. En csak a zászlót adom ki kezemből és a vezetőből újra közkatoná lett. En az új vezetőséget mindig hiven fogom szolgálni és követni, amíg annak irányára, céljára, ideológiájára az enyéimnek megfelel. Az elnökválasztásig, a vezetésre gróf Bethlen György alelnök urat kértem fel, ő fogja az intézőbizottsággal egyetértve, a közgyűlést annakidején, amikor szükségesnek látja, összehívni, a mely hivatalos lesz az új elnököt megválasztani. Remélem, hogy ez az ideiglenes megbízatás akkor véglegesítést fog nyerni, mert en a jelenlegi körülmények között gróf Bethlen Györgyöt a legalkalmasabbnak és legmértelmesebbnek tartom az elnöki tisztségre.

Ismerem komoly kötelességtudását, erős jellemét és őszinte fajszeretetét. Az ő politikai hitelve tökéletesen megfelel az enyéimnek, amelyet a következő négy pontban foglalhatok össze:

1. Elismerése a beállott történelmi változások által létrejött új kereteknek és azokba való beillesztésnek, ugyisint közreműködés az állam konszolidációs munkájában, hogy a magyar kisebbség sorsa és helyzete jobbra forduljon.

2. További küzdelem az összes, alkotmányban és békeszerződés által biztosított jogok elérése céljából, azokból semmit fel nem adva, semmiről le nem mondvá, de csak nyílt sisakkal, törvényes fegyverekkel küzdve, a tökéletes vak behódolás ellen épp úgy állást foglalva, mint a végzetekig menő, minden közeledést és együttműködést kizáró irredentizmus ellen. Egyedül törekvés: mint az állam egyenjogult polgárai, ugyanazokat a jogokat élvezzük, ugyanolyan elbánásban és elbírálásban részesüljünk, mint az uralmon levő nemzet tagjai. Ha ezt egy kormánytól elérjük, úgy nem vonjuk meg tőle támogatásunkat. Pusztá igéretekkel azonban nem elég-szünk meg.

3. A Magyar Párt legszélesebb alapon való demokratikus megszervezése, amely az egész magyar társadalomra kiterjed, kiderül,

beleértve a nemzeti alapon álló, polgári elveket valló munkásokat is.

4. A párt egységének minden körülmények között való megővése.

Ezek voltak az én irányelveim. Tudom, hogy ezek lesznek Bethlen György is. Éppen ezért látom szívesen helyemben a magyarság élén. Végül még csak köszönetet akarok mondani a tisztelt Elnök Urnak, ugyisint a tagozat vezetőségének és annak minden egyes tagjának, akik engem bizalmukkal megtiszteltek, nehéz munkámban támogatni szívesek voltak, akik velem együtt szent céljainkért mindig fáradhatatlan, legjobb tudásuk szerint harcoltak és küzdöttek. Isten áldása legyen rajtuk és törekvéseikben. Kérem támogassák az országos Magyar Párt megválasztandó új elnökét éppen olyan odaadással, mint azt velem szemben mindig tették, aminek hálás emlékémet mindig kegyelettel fogom megőrizni. Tartsanak meg kérem szíves emléktűkben: Ugron István.

A magyar párti tagozatok nagy érdeklődéssel várják az elnökválasztás megoldását.

22 millió lej értékű

részvény esorált gazdát Aradon. Tagányi Sándor eladja az Ipar- és Népbank részvényeit.

(Saját tudósítónktól.) Fontos pénzügyi tranzakció történt Arad egyik legrégebbi és tekintélyesebb pénzintézeténél, az aradi Ipar- és Népbanknál. Az Iparbank egyik alapítója és legnagyobb részvényese, dr. Tagányi Sándor eladja részvénypakettjét, amely 26.500 részvényből áll 850 lejes árfolyamon, azaz több mint 22 millió lejt ért. A részvények egy részét báró Solymossy Lajos, báró Bohus Zsigmond és báró Bohus László veszik át, másik részének megvételére pedig egy külön konzorcium van alakulóban. Az igazgatóság is kibővült e tranzakcióval kapcsolatban. Báró Solymossy Lajos és báró Bohus László, ezenkívül a konzorcium két tagja bekerül az igazgatóságba. Báró Bohus Zsigmond mint ismeretes, már tagja az igazgatóságnak. Az új érdekeltség belépése nagy nyereséget jelent a banknak, mert ez egyúttal friss tőkeérdekeltséget is jelent. Új és nagyarányú fejlődés előtt áll az Aradi Ipar és Népbank, amelynek fellendülését nagyban segíti elő ez a tranzakció.

Jön! Jön!

Marica grófnő

.....

Személyesen meggyőződhet,

hogy mindennemű divatcikket, selymeket, szöveteket, vásznakot, zefireket, szőnyeget, keztyűt, harisnyát, fehérneműt és ruháscikkat a legjobban és legolcsóbban

„RECORD“

női divat nagyruházban Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 15.

vásárolhat!

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

KÖZGAZDASÁG.

Husvétí remények.

Az új pénzügyminiszter. — Szilárd leu. — Aranyvaluta.

Románia nehéz pénzügyi helyzetének, közgazdasági krízisének összes szenvedő alanyai, kis és nagy emberek, az ország közgazdaságának intező, és számottevő tényezői, valamint a nap-nap után verejtékező adófizető polgárai, a kik önön bűnről és keserves küzdő életükön érzik a legjobban az ország beteg pénzügyi állapotának minden baját s minden kincsét, aggódva, féltve és reménykedve néznek az ország kincstárának új sáfárja felé. Romániának új pénzügyminiszterévé van, aki egy előkelő erdélyi bank igazgatói székéből került az ország egyik legszebb, de legnehezebb vezető állásába.

Az új pénzügyminiszternek lehetetlenül nagy és nehéz feladatokat kell megoldania. Az új helyes, célkitűző, hozzáértő politikájának sikerétől függ, az ország sorsának, valamint a nemzet sorsának jobbra fordulása.

Első és legfontosabb feladata a rohamosan eső le további hanyatlásának megállítás, a leu stabilizálása és ha ez sikerül, a stabil leu után az aranyvalutára való áttérés. A leu stabilizálásához az első lépés az ország adósságainak rendezése, azok pontos fizetése. Ennek egyenes folyománya a külföld bizalma. Ha meg van a külföld bizalma, annak megerősítése elérhető a hiteltől nacionalizációs pénzügyi politika radikális megszüntetésével. Az idegen tőkét nem szabad az országhoz kötni, sőt ellenkezőleg, minden eszközzel azon kell lenni, hogy itt maradjon nálunk, hogy biztonságban érezze ugy magát, mint munkájának gyümölcsét. Minden erőnkkel azon kell lenni, hogy minél több és minél nagyobb külföldi tőke jöjjön az országba, hogy elősegítse Románia felbecsülhetetlen kincsének, — amelyek most tökéletlenség miatt parlagon hevernek, — az értékesítését. Köztudomású dolog, hogy Románia természeti kincsekben Európa leggazdagabb országa, de ez a gazdagság, ezek a kincsek csak akkor válnak igazi értékké, ha a tőke segítségével ki is aknázzák, forgalmába hozzák. A külföldi tőke segítségével megindul az igazi kereskedelem, fellendül az ipar. A külkereskedelmi mérlegünk a fellendült export folytán erősen aktív lesz.

mellett, igen rövid idő alatt elérhető.

Ha pedig ezt az eredményt sikerült elérni, akkor a legsürgősebb dolog az aranyvalutára való áttérés. Erre a legjobb iskola-példa Németország és Magyarorszag. Egészséges közgazdaság csak aranyvaluta mellett lehetséges, minden más mód bizonytalan, minden más eszköz beteg. A fedezet nélküli papírpénz a közgazdaság legnagyobb rákfeneje, a mit feltétlenül és radikálisan ki kell operálni. Ha ez az operáció megrázkódtatásokkal is jár, az eredmény minden áldozatot megér. Eredménye lesz egy, csomó egészségtelen vállalkozás, kétes existencia megszűnése, vagyis a beteg részek leválása. Az állandó bizonytalanság, a fertőzés továbbterjedésének lehetősége meg fog szűnni, végeredmény, egy biztos bázison nyugvó, tiszta levegőjű és nagy fejlődési lehetőségekkel bíztató pénzügyi helyzet. E folyamatnak parallel kísérője lesz a folytonosan fokozódó konszolidáció minden más téren is. Az egészséges pénzügyi helyzet természetes velejárója a gazdagság, a biztos és nyugodtabb élet, a jogrend, a kultúra, az irodalom, a művészet fellendülése.

Mindennek bekövetkezése az ország új pénzügyminiszterétől függ. Nehéz, szép, férfiehez méltó feladat. Hügyjük és reméljük, hogy akarni és tudni is fogja véghezvinni. Hügyjük a husvétí harangok zugása közt, hogy boldog, gazdag és irigylet ország polgárai leszünk, mint ahogy lehetünk.

Inczedy Ákos.

Igen sok új vállalat alakulna, ezer és ezer kegyérméltű ember jutna keresethez, az állam pedig megadózzhat jövedelemhez. A nagyobb adósság mellett igazságosabb progresszív adórendszer hozható be.

Ha az új pénzügyi politika ezen elvek betartásával fog munkájához látni, ha ezek az elvek őszinteséget és komolyságot a megfelelő törvényhozási intézkedések garantálják, nem kell majd az új kormányt Európát végigkutatni kölcsönért. Epen ellenkezőleg. Az úrvós rendszerváltozás első hatása a leu emelkedése és stabilizálódása lesz.

Amiből nagyban és véglegesen hozzá fog járulni egy előnyös feltételű külföldi kölcsön megkötése, amely kölcsön felvételét az új rendszer-változás hatása alatt a feltétlenül jelentkező számos ajánlat közül magához méltóan veheti majd igénybe az ország. Ez az eredmény, ha az ország pénzügyi politikája becsületesen és szilárdan kitart a fentebb vázolt elv

Apr. 12.
Helge
LINDBERG
finn mesterénekes egyetien dal- és áriaestélye.
Denyse MOLIE
párisi zongoraművész közreműködésével.
Szenzációs műsor!
Jegyek Sándornál Arad

„SEMBRIT“ valódi angol kelmék nagy választékban
FRATII LENGYEL
divatruházban Arad, Bulv. Reg. Maria 22.
Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Județului.

Az aradi Urániában
ma, vasárnap, hétfőn, kedden
Az ucca madonnája
Szenvedélyes dráma a párisi művész életből. — Főszerepben:
VIOLA DANA.
Az előadások 3, 1/2, 6, 1/2, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Balatonföldvár
gyógyfürdő
Igazgatóság: Budapest, IV., Váci-utca 55-56.
Telefon: Jászai 10-23.
Lythium gyógyfürdő 10 holdas gyógyfürdő tanyapark. Ennek körülmények. Villanyfürdő, fürdő, vízvezeték, csatornák. Új nagycsárda: 90 modern és komfortos szobával, fürdőszobák. — Lakosztályok. Hall, olvasó- és tanterem, bár, utáni tea, esti tánc, táncoktatás.
További komfortos szállások még 100 szobával. Strandfürdő. V. sz. t. k. Lawn-tennis. Golf. Konzertek. K. barátságok. — Előadások: június 15-ig. Pócsán: június 15-től szeptember 1-ig, utósaiban szeptember-október hó. — Napi postó szobáiban 70.000 K-tól feljebb. Tarsasbírándóságok Balatonföldvára déli vasúton méréselt menetért jegyekkel. — Villatokok kedvező feltételek mellett kaphatók. — Felvilágosítással szolgál az igazgatóság! 3130

Vegye meg
női
felöltőjét a

„VICTORIA“
confectio áruházban

Eredeti divatujdon-ságok csakis kiváló kelméből olcsó árakban!
Complék, ruhák, blousok, jumperek és aljak!

ARAD,
Bul. Reg. Maria 24.

E hó 4-én, húsvét vasárnapján délután 3 órai kezdéssel este 12 óráig

nagy kedélyes délután az aradi Mankásotthon nagytermében

Fellén Vágó Géza színművész. Belépti díj nincs. Műsor kötelező

MOZI.

xx „Feleségem férje“ Lucy Doraine-film vasárnaptól az aradi Apollóban. Vasárnap mutatja be és keddig tartja műsoron az aradi Apolló mozgószínház Lucy Doraine legújabb filmjét. A „Feleségem férje“ renkívül érdekes film, szövegekönyvéből a régi film-szakemberek elragadtatás hangján beszélnek. De az ötletes témán felül áll Lucy Doraine személye, aki ennek a hatfelvonásos drámának világhíres szereplője. Lucy Doraine pompás alakítása még a legközhíresebb mozilátogatók bámulatát is kivívja. Az előadások vasárnap s hétfőn 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Az ucca Madonnája“ szenvedélyes dráma bemutatja az Urániában. Vasárnap mutatja be és keddig vetíti az aradi Uránia mozgószínház „Az ucca Madonnája“ című gyönyörű szenvedélyes filmdrámát. Egy esett nő szenvedésteli életküzdelmét rajzolja meg ez a dráma Mabel Wagners híres regénye nyomán. A szenvedélyek egymásra ütkezésének érdekes kivillanásai ragyognak fel ebben a mesteri filmdrámában. A főszerepet a híres Niola Dana alakítja — Az Urániában az előadások vasárnap és hétfőn 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

1000 db. GUMMIKABÁT

érkezett

SZANTO és KOMLOS

céghez 16735

Arad, színház-épület.

Gummikabátok 850 L-től

Átfordítható

„Fregoli“

kabátok ... 2000 L-től

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékert nem vállalunk felelősséget

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

ARADON, Str. Floria (Széchenyi-u.) 12. sz. alatt (Közszolgálati palota)

forgalmi ügynökséget nyitottunk,

mely a megszokottal sokkal mérsékelt díjak mellett hűtlenek, ingóságok, lakások közvetítésével, információk adásával, pénzhelyezés, hitelszerzés, valamint ismeretségek közvetítésével foglalkozik. A közönség b. pártfogását kérve:

„GLORIA“

FORGALMI ÜGYNÖKSÉGI IRODA

Rottár Sándor

ügyvédi irodáját megnyitotta.

ARAD,

Str. Alexandri (Salauca) 11. sz. alatt. 2071

Fook Gábor

esztorgályosműhelyt és üzletét

május 1-től Arad, Str. Eminescu

(Doák P.-u.) 42. alól a Strada

Grecoann (Perényi-u.) 4. sz. alá

helyezni át.

ÉRTESETÉS!

Aradmegye és Aradváros igen tisztelt vásárló közönségének szíves tudomására adom, hogy az alatt jelzett címen egy speciális

KÖTÖTT ÉS KÖTÖTTSZÖVÖTTÁRU ÜZLETET NYITOTTAM.

Raktáron tartom és a lehető legolcsóbb áron kerülnek forgalomba a következő cikkek: Női selyem és gyapjú kabátok és mellények, selyem és gyapjú sálkendők. Női és férfi Poullowarek. Fű és leányka kötöttáruk, Gyermektrikók és sockerilk. Férfi és női divatharisnyák, keztyűk stb. Szíves pártfogást kér: 2158

DESIDERIU SZANTÓ,

Arad, Strada Eminescu No. 6. (Vadászkürtől szemben.)

SCHERHAG HERMIN mély fájdalommal jelenté, férjének

Mosóty István

hírbeköszönt

Aradon, 1926. évi április 3-án rövid szenvedés után elhunyt elhunyt.

A boldogult hűt tisztelet 1. hó 4-én délután 5 órakor fognak Str. Razbol 1. sz. saját házából a felső temetőben eltemettetni.

Arad, 1926. április 3-án

Özv. Balás Istvánné, szül. Mosóty Ilona, testvére. Balás Erzsébet, Balás Piroska unokahugai.

ALDÁS EMLÉKÉRE.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik a felejtéhetetlen jó férj, apa és rokonunk

Victoreli Sándor

temetésén részt vettek, részvétlőknek koszorúk, csokrok küldésével, avagy egyéb uton kifejezést adva mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, valamint az Aradi Bőrkereskedők és az Aradi Bőrfeldolgozó iparosok szindikátusainak, az „Acsev“ dalárdának, akik testületileg részt vettek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Köszönetet mondunk továbbá a Varga Imre utódai (Minorita-palota) temetkezési vállalatnak az impozáns és kegyeletteljes temetés rendezésért.

Arad, 1926. április 3.

Özv. VICTORELI SÁNDORNÉ és családja.

Halló!!! Nától kezdve ötkorosanál találunk Hirschmann Jakab

„VADEMBER“

vendéglőjében, ahol kiváló és olcsó konyhát, kitűnő italokat, valódi szkiabort és húsvétól kezdve állandóan frissen csapolt Dreher-sört kaphatunk. 15213

Fogászat! „Wipla“

a fogászatban Platínázott fogak („Wipla“ anyag) újdonság 200—250 lej. Arany koronák — fogak garantált arany darabja 350—400 lej. Fém koronák — fogak darabja 100 lej. (Randolf, Victoria, Kosmos arany) Fehérfogak kautschukra darabja 50 lej. Foghúzás (injektívus érzé-telenítés) 40 lej. — Vidékieknek megrendelések 24 óra belül esztróztatnak. 5378

Frida D'MOUDJALLED

vizsgázott fogászónő

Arad, Bul. Reg. Ferd. 14. (József főherceg-ut.)

YESHAIB
HABEN DIENEN
VEISSE ZÄHNE?
VEL SENUR

SEIFE UND ZÄHNPASTE
ERASMIC
GEBRAUCHEN ECHT ENGLISCHES PARFUM
ZU BEZIEHEN IN ALLEN DROGUERIEEN PARFUMERIEEN UND GROSSEN GESCHÄFTEN DES LANDES
EINZIGES DEPÔT FÜR EN-GROS:
PARFUMERIA ELITE | EN-BUKAREST
| GROS | Str. SFT. JONICA 7
Herbrüert in den grossen Werken der „The ERASMIC Company Ltd.“ Warrington, England

Az aradi APOLLOBAN
ma, vasárnap, hétfőn, kedden

LUCY DORAINNAL
a főszerepben

A feleségem férje
Szenzációs társadalmi dráma.

Az előadások 3, 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Olcsón
és elegánsan öltözködik,
ha

ROYAL

női confectio áruházban vásárol.
Arad, Bulev. Regina Maria 19. Minorita templommal szemben

Párisi és bécsi női felöltő újdonságok ismét

érkeztek, továbbá complék, ruhák, jum-perek, aljak, blousok, pongyolák és háziruhák a legolcsóbban kaphatók:

Plesz

központi ruhanagyáruházában Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. Külön angol és francia szabóság! Kérem a címre figyelni!

Reklam árak!

Női harisnya 30 lejtől 145 lejtig! Azur harisnya L. 68. Selyem harisnya L. 138. Férfi és gyermek harisnya 90 lejtől. Gyermekek zoknik 18 lejtől. Reform nadrágok 65 lejtől. Kestyük 45 lejtől. Bőrkestyük! Selyem sálak! Zsebkendők 15 lejtől. — Rips és taft szalagok! — Csipkék! — Tresa zsinórok, divatgombok, érnaarok stb. rövidárak!

Olcso árairól és jó árúiról elismert tiszlet!

Bogyó A. Arad, Str. Eminescu 13, Deak F-u

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjazás nélkül szívesen vesszük. — Minden szó betűért ára hétköznap 4 lej — péntek vasárnap 5 lej. — Vasárnap betűvel 2 lej, illetve 30 lej. — A vasárnap betűvel kívánt szöveget aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szűnjön meg, amely tartalmazza a jogszabályok szerinti alattiakat nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyettesítése. — Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. —

Levelezés.

VAGYONOS főhivatalnok keresi hasonló jómódú, ideálisan gondolkozó nő ismeretséget. Levelek „Diszkrét” címen az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2207

Házasság.

NŐSÜLNE erdőüzemi szakmabeli tisztviselője, 37 éves, izraelita, intelligens, jól szituált gazdaságon keres. Leveleket „Komoly, diszkrét” jellegre Rudolf Mossehoz Oradea. 2167

Alkalmazás.

UTAZÓKNAK. ÜGYNÖKÖKNEK STB. MAGAS KERESÉST NYUJT elsősorban külföldi cég. Szakismeret és tőke nem szükséges. Ajánlatok: „Ertragnisreichste Vertretung 9945” alatt Páris A. G. Prag Jindriska 18. C. S. R. címre küldendők. 1751

ÜGYNÖKÖK nők, férfiak, magas fizetéssel felvétetnek. Braun, Arad, Calea Banatului 3. 1988

HÁZVEZETŐNÖT keresek, ki jól főz és tud. Csak olyanok jelentkezzenek, kik hosszabb ideig voltak egy-egy helyen és elsőrangú bizonyítványokkal rendelkeznek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2076

IRODAI és külső munkákban több évi gyakorlattal rendelkező fiatalember felvétetik. Románul levelező előnyben. — Ajánlatok igények megjelölésével, bizonyítvány másolatokkal „Mielőbbi belépésre” az Aradi Közlöny kiadójába. 2141

BANCA ROMANEASCA fiókintézet Arad keres tisztviselőt, ki a könyvelésben jártas és a román nyelvet bírja. 2152

EIN intelligentes deutsches Fräulein wird gesucht nach Oradea-Mare. Adresse in der Administration des Aradi Közlöny. 2180

MŰVEZETŐT keresünk vidékre több teaterautó kezeléséhez. Nagy gyakorlattal rendelkezők keltetik ajánlatukat Seidner Bernát és Fia Arad, Strada Metlanu 2. sz. 2129

MOLNÁR szerelési értőt, átszereléshez felvesz Braun-malom, Ujmikelaka. 2172

FŐKÖNYVELŐ vállal az esti órákban könyvelést, román levelezést. Ajánlatok „Mérlegképes” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2184

SZAKKÉPZETT gépész, ki kovács munkát is érti nyári cséplésre alkalmazást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2183

BÍRÓSÁGI nyelvtanár tanár, telek-könyvi, kezelői, végrehajtói vizsgával, magyarul, románul beszél, közjegyzőnél, ügyvédnél, banknál, magánügyben állást keres. Megkeresésére válaszol Orbók Lajos, Ciuciulmare (Nagysink). 2209

HÁZVEZETŐNÖI állást keres vidékre magános nő. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2166

BESSERES Kinder mädchen zu zwei grossen Kinde wird gesucht. Arad, Bulv. Carol I. 37., II. 14. Vorstellen 8—11, 1—4. 2215

EGY 2 éves fiúcskával mellé egy jobb nő felvétetik. Cím Ortutay-palota, II. em., ajtó 9. 2212

SZÓLÓKEZELÉST. munkálatok ellenőrzését Hegyalján vállalja Kőmives József, Arad, Str. Capitan Ignat 7. 15231

EGY ügyes német szobaleányt április 15-ére keresek. Bővebbet Arad, Piata Luther 3., házmester. 2200

NAGY VÁLLALAT keres két-három urat megfelelő fizetéssel külső elfoglaltságra. Ajánlatok „Külső elfoglaltság” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 2203

EGÉSZEN egyedüli, vidéki nő, valamelyes jövedelemmel otthon kaphat, magános főhivatalnoknál. Reflektánsnők jeleznek igényeiket, munkakörüket „Állandó hálek” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 2206

ÜGYES csemege- és fűszeres segéd és egy fiatal pénztárkezelő felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2221

Lakás.

LAKÁST keresek 35—45 ezer lej előleges évi bér befizetésével. Tudakozódhatni az Aradi Közlöny kiadójában. 2193

Hollós Vacuum Cleaner

ARAD, Str. Baritju 39. (Forral- és Rákóczi u. sarok). :: Telefon 5—13 porszívás, parkettaürítés és fűvezetés electromos gépekkel. :: Teljes lakás-takarítások vállalása.

Vétel és eladás.

ÜZLETI KÖNYVEK, DOSSIEK, levélrendező, nyomtatványok és minden irodai cikk KERPELNÉL Arad. 98

KÖHÖGÉST, rekedtséget, hurutot azonnal szünteti. Dezinficiálja a szájüreget, fogakat, géget és belső szerveket az ITTO cukorka. Egy doboz 25 lej. Készíti Földes gyógyszerár Arad. 2064

HÁ KALAPSZÜKSÉGLETÉT OLCSON AKARJA BESZEREZNI keresse fel Posch kalapüzletét Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 13. 2035

ELADÓ egy új dubló és egy új skiff „Hellas” clubház Arad. 2157

KERESÜNK megvételre használt iratszekerényt. Cím Rudolf Mosse hirdetésben Arad. 10334

GRAMOFON, 12 személyes étkeső ser-vise, zongora, 250x350 helyben készített perzsaszőnyeg, gyári ebédlemezgye-gok, férfi alsónadrágok és ingek da-maszt asztalneműk, előszobafal, com-plett ebédlő, háló- és szalonberendezé-sék, fotelok, asztalok, dísz tárgyak, réz-meszdé, trimé, gyermekágy, festmények, hegedű, címbalomp, sokszorosító írógép, villanylámpák, suszter asztalok stb. el-adók. Arad, Str. Consistorului 12. sz. (Batthyány-ucca) I. em., jobb. 1000

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Ker-pel Izsó könyvkereskedése, 100.000 kö-tetes kölcsönkönyvtára Arad. Telefon 385. 831

ANTIK BUTOROKAT, porcellánokat, fűvegárukat, különböző szobaberendezéseket, vitrineket, egyes butordarabokat, perzsa- és gyári szőnyegeket, fehérne-műeket stb. bizományba veszek, s azok gyors eladásáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

RÖVID BÉCSI ZONGORA, kitünő han-gu 60.000 lej, eredeti perzsaszőnyegek, antik butorok, festmények, óriást választékban. Mindennemű régiséget veszünk. Salon Artistique (Fischer Eliz-palota) Arad. 824

MÉHÉSZETI cikkek nagy választékban Magyar Ferencnél Arad, Str. Románu-lui 5. 1611

BURGONYÁT vagonkéntben a legelő-nyösebb árban szállít Lőfi Gyula Turda. Sürgőncím Lőfi Turda. 1994

ÚJ és javított kocsik jutányosan el-adók. Végh kocsigvár Arad, Str. Ghiba Birta (Variassy J.-u.) 26. 2046

VENNÉK egy modern, komplett, sötét, használt ebédlemezfeleost. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2105

LEGFINOMABB virágillatszerek, kölni vizek husvétra kaphatók Földes gyógy-szertárban Arad. 2121

SIRKERT a felsőtemetőben cementezett sírúreggelkel és emlékművel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2163

RÖVID keresztúros zongora bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2165

KÉT LOVAS hintó bőrfedéllel, szekér, szerszám eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2196

VALÓDI perzsaszőnyeg 3 hosszú, 1½ széles 18.000 lejért sürgősen eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2214

OPEL autó 18 HP. használt, olcsón Kovács Soma Társánál Arad. 2188

OAKLAND gyártmányu, 5 üléses, telje-sen új autó eladó. Bővebbet Szeredy Gyula, Arad, Str. Románului (Zrinyi) 12. 2211

KERÉKPÁROK Mars, Puch, Nauman, Periecta, Paris legjobb gyártmányu mo-tor biciklik Kovács Soma Társa Arad. 2186

MACULATURA PAPIR 5 klgros esomá-gokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 506

HÁLÓSZOBA masszív búfából új, olcsón eladó. Arad, Str. Mocioni 4. (Orcl-ucca.) 2205

Ingatlan.

HÁZHELYEK eladók Ujmikelakán. Erdőkölödni Munteannál. 1859

ELADÓ egy üzemben lévő egyjáratu 36 colos malom 10 HP. benziumotorral, teljes felszereléssel, esetleg csak malom berendezést motorral. Cím Ioan Hanciu, Dumbrăvița posta Bărzava Arad. 2154

BÉRBEADÓ több lakások, nagy jövedelmező bérházak kedvező fizetési feltételekkel. 1—6 szobás, elfoglalható magán-házak Arad minden részén, jóforgalmu vendéglők, szántóföldek, szőlők eladók. Kizárólagos megbízott Flora-iroda Arad, Bulev. Regina Maria 10. 2128

KÉT egyszoba-konyhás magánház mel-léképületekkel, 184 □-öses telekkel május 15-én elfoglalható lakással 125.000 lejért sürgősen eladó. Cím Hotel Central portás Arad. 2176

TELEK Calea Vlaicu, továbbá telek ugyanott gyárépülettel Heitler Péter, Arad, Str. Closca 1. 2187

MAGYARADON a nagy urhegyen öt kis hold szőlő masszív kolnával és berendezéssel eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 2195

TANYÁSBIRTOK 50 kat. hold elsőosztályu, Aradtól négy kilométerre eladó. Tudakozódhatni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2194

MEGVÉTELRE keresek magánházat 250.000 lejig. Ügynek kikérve Leveleket Szuchánék, Arad, Calea Bihorului 10. 2208

MODERN magánház gyümölcsösrel eladó. Arad-Séga, Str. Ileana Consinzeana (Toldi-ucca) 4. 2223

ELADÓ kétszobás magánház műhellyel, kerttel, Arad, Str. P. Curcanul (Lövész-ucca) 24. 2219

MAGÁNHAZAK, valamint egy, kettő, három, négy szobás lakások bérbeadók. Borossnál, Arad, Str. Consistorului 9., (vált Batthyány-ucca.) 2218

Apróhirdetések folytatása a 17-ik oldalon

Muzsaj József Arad

színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzék:

Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1950
Fü öltöny tiszta gyapju L. 1250
Gyermekek eastium ... L. 800
Uster felöltő divat szinek L. 1950
Uster felöltő angol ... L. 2600
Uster felöltő I-a Covercoat L. 4000
Uster fü tiszta gyapju... L. 1000
Fregoli raglán ... L. 2200
Gummi kabát ... L. 850
Hannoveri) gummi
Wimpassingi) kabátok L. 1450
Mérték utáni szabóság.
Nagy szövet raktár. 1612

Kerékpárok, varrógépek, gramofonok, legújabb gramofon-
szerek, villanygők és mindennemű alkatrészek jutányosan beszerezhetők

Schwarez Árpád

műszerész Arad, Str. A. Brancov-
viel 3. —: Kerékpár zománcozás.
Szakszerű javítóműhely. 9013

Utlevélvizumozás

Megbízások

Arad legolcsóbb utlevélvizumozó helye

KÜNSTLER VIZUMIRODA ARAD.

Dacia szállóval szemben ◀ Telefon 669. ▶ Bul. Reg. Maria No. 23.

Nagy áremelkedés

Észre kell venni minden vevő érdeke, hogy most azonnal be kell szerezni a szükséges dolgokat. Tavasz dolgakban győnyörű vászonok. Kockás szövetek néma 38. angol vászon 49. batiztok 39 lej. Mindenféle angol gyapjuszövetek, rövidárakban, női, férfi- és gyermekharisnyákban a legolcsóbb bevásárlási forrás.

Stefan Márki női- és férfi divatru- és rövidaru raktára Arad, Stra a Neplanu (Forray-ucca) 2/b. 2150

Megérkeztek A. GAGNIERE & CO. LONDON

világhírű tértidítva J. SCHEUTZ egyedárusítónál Arad, Str. Eminescu 28. Telefon: 5-16.

Apró hirdetések.

Üzletek.

PENZESTÁRSAT keresek tulajdonnyel. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhatalába kér. 1987

RAKTARNAK, műhelynek, üzletnek helyiség kiadó. Arad, Str. Mărășești (Kosuth-u.) 6. 2189

ÜZLETHELYISÉG 1 szobás, konyhás lakással, mellékkeliségekkel Lutheránus templom mellett azonnalra vagy május 1-ére kiadó. Bővebbet Arad, Páta Luther 2., ház mesternél. 2199

ÜZLETHELYISÉG irodának is alkalmas. Arad, Str. Alexandru (Salacz-ucca) 5., májusra kiadó. 10334

BÉRBEADÓ FATELEP detail, faizlet motoros vágógéppel, teljes felszereléssel, lakásokkal más elfoglaltság miatt kedvező feltételekkel bérbeadó. Bővebbet Arad, Str. Bratianu (Weitzer-u.) 14. I. 6. iroda. 10334

Oktatás.

GYORS- és GÉPIRÓISKOLA. Keresk szakoktatás. Mérlegképes könyvelés. Beiratkozás a 1. hó 6-án kezdődő tanfolyamra Engel-nél, Arad, Str. Brancovici 2. Tanulmányi mérés. Állásközvetítés. 2112

Különféle.

ASSZONYOK. leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabásati tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 5685

18.000 TÉGLA, egy 130 köböl telek, faanyag, ajtók és ablakok jutányosan eladó. Érdeklődni a vasúti hírlapárusítónál Arad. 2094

Lakást keresek

három, esetleg kettő szobást május 1-re. Ajánlatok: „Magas házbér”, feljebb az Aradi Közlöny kiadóhatalába kérések

az eredmény, ha az Aradi Közlönyben hirdet, mert minden városban, faluban, pusztán, tanyán el van terjedve!

Érdő házak és földbirtokok.

Főtér közelében nagyjövendű bérházak, több magánház, átadható lakással, szardáfkodásra alkalmas házak, istállóval, nagy telkekkel, átvehető kevés összeggel. Aradon több tanyás birtok, 18 kis hold, 36 kis hold, 44 kis hold, 60 kis hold, 70 kis hold. Ujarad mellett 300 kat. hold épületekkel. Temes megyében 90 kat. hold épületekkel, 120 kat. hold épületekkel, hét szobás urfakkal, fenyves parkkal. Értekezhetni Aradon, Agynökségnél, Str. Oláha Birta 36. (Varjassy I.-u.) 2202

FIGYELEM!

70.- lejért férfikalapokat tisztít, formáz és vasal, 90.- lejért átvarr és formáz női szalmakalapokat „GABY-SZALON” Arad, Bul. Reg. Ferd. (József tlg. ut) H. sz. 51 női kalapok megérkeztek és 240.- lejért keszve kaphatók.

Kézimunka

rajzolva, kezdve és készen. Szűcsök, Párgányok, Agynöksék. Mindenféle kézimunka anyagok nagy választékban. Szirma nyírás, montúrák. Arad, Str. Col. Pirel No. 1. Előrejelzés. Harisnyák szolid árakban. Szűcsök 2410

ERNESZT

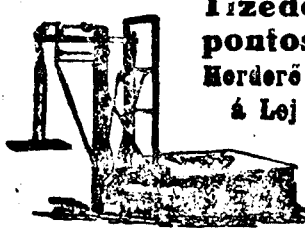
Butorkereskedők figyelmébe!

Szolid megbízható, olcsó teli hálót, ebédlöt, uriszobát, iroda berendezéseket, legfinomabb műbutorokat, összeállítható és fix patent kerű székeket gyárt nagyban. Bemutatott rajzok után pontos kalkulációt küld: 7085

BRAUN FÜLÖP butorgyára CHISINEU (KISJENO) ARADMEGYE.

BRISTOL

SZALLODA BUDAPEST. Kétfős konyha. Méréselt árak. Kávéház. Elsőrangú Duna-étterem és volgári étterem

Tizedesmérlegek teljesen vasból pontos és legtartósabb kiviteben. Herderő: 75, 150, 300, 500 kg. & Lej: 1800.- 2200.- 2900.- 3800.-

Visszateladéknak kúsa ajánlat. Minden órák megfelelő mérlegek gyártással „HESS” mérlegek minőségi munka

Szükség esetében tessék saját érdeklődni ajánlatot kérni! Hess Victor első romániai Sibiu. mérleggyár

Stucatur és alabastrom gipsz, Gurahonti portlandcement

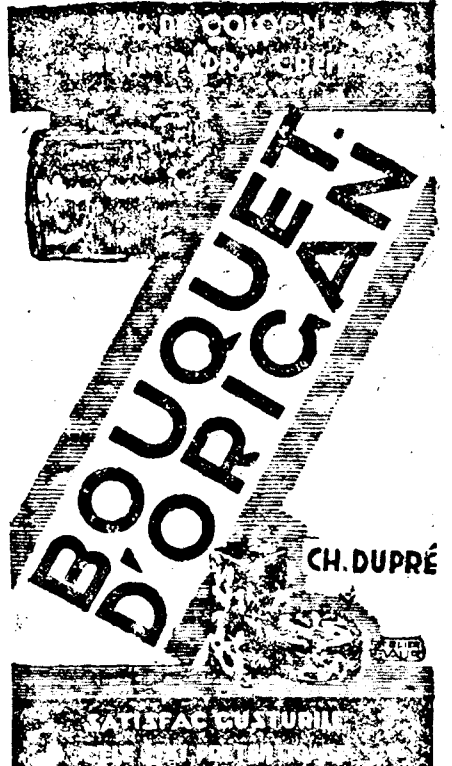
állandóan kapható angro és detailban Kornis Zsigmond és Márton

ARAD, Bulav. Regele Ferdinaad No. 48. Fa-neoa sarok.

GRIMM PERZIO

Budapest, V., Vigadó-ucca 2. Telefon 10648.

Elsőrendű ház Budapest központjában. Kivárással a Dunára. Központi fűtés. Lift. Állandó meleg, meleg víz minden szobában. Olcsóbb és kellemesebb mint a szálloda.

Palkovits-nál

husvétől kezdve Temesvári English Porter sör kerül esapolásra Temesvári Record Specials Casino - sörök állandó kimerése.

Felhívjuk figyelmét az „Erdélyi Élet” szenzációs husvét számára!

Disztárgyak-, órák- és ékszerekben
óriási választék, szelíd árak.

FEINER M.

Arad, Str. Brătianu 3. — Drágakövekért, arany
és ezüstért legmagasabb napi árat fizetek.

Kárpáti Gyula kőzimunka és rövidáruháza Arad,

Str. Brătianu 11. — Főpostával szemben.

A legújabb párisi fillet minták, párna montirozás, gobelin képek festve és készen, kelim és szmirna munkák, perzsa szőnyegek, szőnyegek nyírása és bélelése. Speciális fehérnemű előnyomda és mindennemű kőzimunka és rövidáru cikkek a legszelidebb árakon a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

Sok pénzt takarít meg

minden bőrfeldolgozó iparos, aki bel- és külföldi bőrárú, cipészkeleték, valamint a szakmájához tartozó összes szűkegletet
A R A D O N, BULEVARDUL REGELE
FERDINAND (BOROS BÉNI-TÉR) 63. sz.
alatti

bőrkereskedésükben

szerez be. Egy vásárlás után mindenki meggyőződhetik arról, hogy nálunk 10-15%-al olcsóbban vásárolhat, mint bár-

hol. Továbbá 2000 lej vásárlásnál 2%, 5000 lejnél 3%, 10.000 lejnél 4% engedményt adunk, amit a számla végösszegéből levonásba hozunk. Becses látogatásukat saját érdekükben várjuk. Tisztelettel
Steiner Testvérek.

Fűszerszakmában

önállóan működöm, VE-ZETŐI, UTAZÓI vagy hasonló ÁLLÁST KERESSEK.

Leveleket „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2216

Üzlethelyiség

nagy, Arad, Bul. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) tőharsin montén, esetleg pincével lelépés nélkül május elsejétől

kiadó.

Bővebbet:

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Legújabb angol és francia divatu férfi ruhákat és felöltőket

izléses kivitelben jutányos árért készít!

BARANYI FERENC

uri szabósága Arad, Strada Brătianu 15. (Weitzer János-u.)

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ingyen vásárlók

szíves figyelmébe ajánljuk évek óta fennálló, szolid alapokra fektetett, mindenkit legelőszékesebben és legkiszolgálóbban kiszolgáló

„URANUL“

ingatlanforgalmi irodánkat Arad, a főpostával szemben bel 120 magán-, bér- és birtokház, azonkívül telek, birtokok, szőlők és üdülők vannak a legelőszékesbbit a legelőszékesbbit eladásra előjegyezve.
Cégtulajdonosok: Kiss Lajos és Petrány Iván.

MÉG EGY GYERMEK IS

elér csodás fényképeket egy ZEISS lencsés

Contessa-Nettel géppel

a híres Párisi

PÁTHÉ-FILMEN

ha feltétlenül a Trapp & Münch cég

ideális *Sennwald* papírosára kopiroz

Kérje rögtön ezen gyármányokat az Ön szállítojától, mert biztosan ezek mellett fog maradni.

Egyedüli nagyárusító: Martin Badt,
București, str. Jules Michelet 16.

Ismét kapható

a Jimbolla

BOHN-féle 253.sz.

duplaátfedő világhírű hornyolt cserép

Mittner József

utódainál

Crnity Péter és neje

Arad, C. F. R. telepen. „Astra” gyárral szemben. Alapítva 1892-ben. 2197

Szöv. műhely teljesen berendezve eladó.

Gyárhelyiség raktárnak is alkalmas kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1990

Bádogtetők, csatornák, stb. uion-nan készítését, valamint javítását és festését a legjutányosabbban és jótállás mellett vállal:

Bauer Miklós

bádogos mester

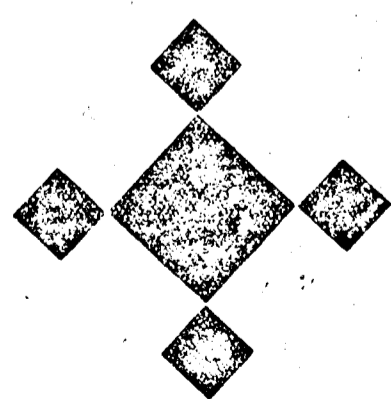
Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 15. a (Lutheránus templommal szemben.)

ugyanott konyha-edény berendezések a legjutányosabbban szerezhetők be. — Minden-nemű e szakmába vágó javításokat vállal. — Szőlőbirtokosok szíves figyelmébe vagyok bátor ajánlani borszűrők, permetezők, kénporozók szakszerű javítását.

LOMÁSI ERDŐIPAR

RÉSZV. TÁRSASÁG

ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 4.

PARIS modellházban Aradon, a városházzal szemben legújabb divatujdonságok nagy választékban

Kovács Soma és Tsa
 Arad.
 Motorkék,
 Motorfűrészek,
 Motorkerékpárok
 Motorok
 Máv. cséplőszekrény

legjobb angol gyártmány. kézzel len

Aktiv esetleg csendes társat keresek

kibővitendő realia vállalathoz.

Leveleket „Puhafa” jelűge alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 2190

Egy meglévő és restabilis iparvállalathoz társat keresek.

Ajánlatokat „Társ” jelűge az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 1966

Háztalkek

a Strada Abatorului (volt Vágóhid-uca) 10-18. házzámu területen azonnali átvétellel eladók. = Értékesíthető!

Halmi József

forgalmi irodájában Arad, Strada Eminescu (v. Deak Ferenc-u.) 9. sz.

Keresek

faszakmában jártas tisztviselőt.

Ajánlatok: Klein Elemér fakereskedő Curtea küldendő. 2191

Gerebenezőmester

(Reeholmeister)

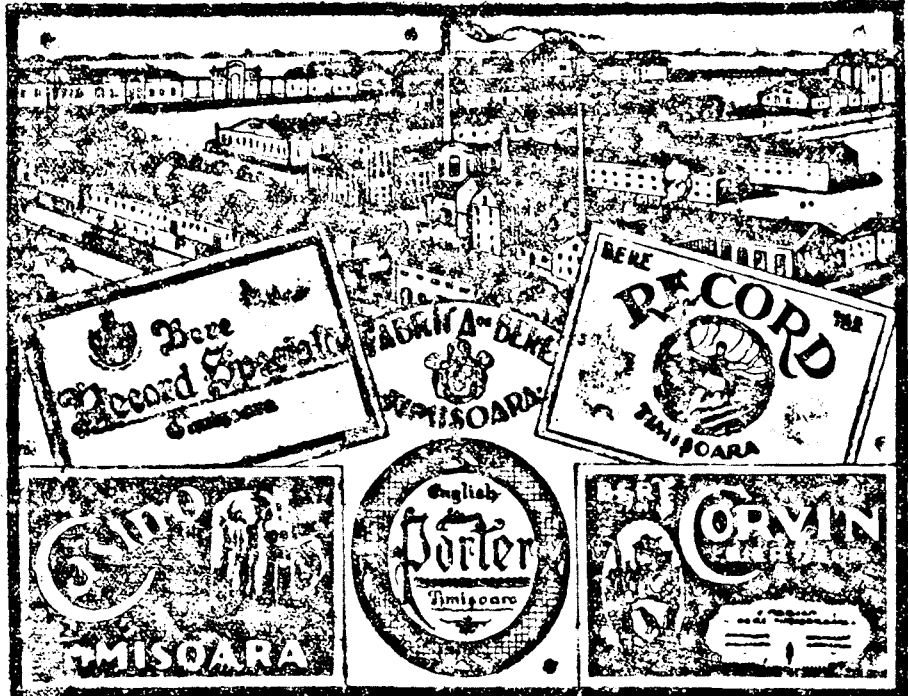
önálló aszerelőképes munkás, ki a gerebenezés felügyeletével is megbítható, továbbá

egyeb kötélygyártó segédnek állandó munkát találhat.

Ajánlatokat a fentiek igények megjelölésével kér:

AUGUSTADLEFF kötélygyár
 Sibiu-Regesvár. 2078

Temesvári Sörgőzde RT
 Királyi udvari szállító!
 Az ország legnagyobb és legmodernebb sörgyára!

Mindenütt kapható,
 ahol elsőrendű minőségre helyeznek súlyt.

A világhírű

Daimler

autókról

árjegyzéket és leírást díjtalanul küld a Daimler-Művek romániai vezérképviselője Kálmán A. Arad.

Markovics Sándor szállító Arad
 Bul. Regina Maria 3. Telefon: 595. szám.

Elfogad áru- és butorszállítást és berakiározást vidékre is felelősség mellett a legpontosabban és leggyorsabban eszközöl.

Gyermekkoszort

GYARTY
 GYERMEKKOSZORT
 FEST
 NICCELEZ CUMMIZ

Str. S.Bálint 19
 Dessewffy-Kossuth u. szék

Üzletvezető,
 ki bevezetett FÜSZER- és CSEMEGE-ÜZLET önálló vezetését százalékra átvenné adják le ajánlataikat „GARANCIA” jelűge az Aradi Közlöny kiadójába. 2103

Butorüzlet megszüntetése miatt
 ebédli, háli, nappali, egyes fa- és vasbutorok, Edeonpamlagok és kárpitozott áruk jutányos árban részletfizetéssel is beszerezhetők: 16721

GARAI KÁROLY-nál
 Arad, Str. G. Lazar-é. (Úrtele-mosi-mellette)

BUDAPESTI NEMZETKOZI VÁSÁR
 1926. április 17-20.

Rendező a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara. Vámszabadraktár.

A legjobb eladási alkalm.

Áru- és személyszállítási kedvezmények a bel- és külföldi vasúti és hajózási társaságoknál.

Vízumkedvezmények. 1927

Központi iroda: Budapest, V. Szemere-uca 6. szám. T. képviselőt: Kereskedelmi és Iparkamara, Arad.

Olcsón eladók!

Uj-Mikalekán modern 3 szobás ház, fürdőszoba, konyha stb., istálló, 3 vagon kukorica kotárka, egy 60-70 drb. sertésnek hizlalda disznóol és 1000 □-ol kerttel. Cím: DUMITRU STRETKO vendéglős Uj-Mikalaka. 1757

Kerékpárok

Original „Patria” (SOLINGEN), „Waffenrad” (STEYER), „Reithofer” és „Kontinental” gummik, kerékpár alkatrészek nagy választékban és jutányosan kaphatók: 1546

Hammer Vilmosnál
 Arad, P. Avram Iancu 5-6. (Szabadság-t.) Szaküzem javítóműhely I I

Építetők figyelmébe! Mielőtt bármit is építene vagy átalkotana, kérjen tervet és költségvetést: **KRON és VANDRAGSEK** építészeknél Arad, Str. Take Ionescu (Marosy-uca) 7

Harisnya, női fehérnemű és rövidaru

legolcsóbban:

D. Popoviciu-nál

Arad, Str. Mețianu (Forray-u.) 8 Minden évőnek árura beváltható bont adok.

Reklám harisnyák

sima és angol cirmos 65. — lej. Perzsa szövő fenalak lezállított árban.

Welsz és Benjamin cégnél Arad.

Legelegánsabb férfi ruhák

GROSS és RENDI-nél

készülnek ARAD, új Nemman-ház. Nagy választék valódi angol szövőkülönlegességekben.

FLEISSIG és HIRSCHFELD

nagykereskedők,

ARAD, Bulv. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér.) 16338

Telefon 784. sz.

Sováta fürdőn 6 szobás

modern villa

teljes berendezéssel eladó.

Bővebbet:

KORNIS TESTVÉREKNÉL ARAD.

Fiatal kereskedőket és intelligens iparosokat felvesszünk

ügynököknek

Singer varrógépek részletesre leendő elárúsítása végett, magas jutalék mellett.

Megfelelő munkaszerők üzletvezetőknek képeztetnek ki

Jelentkezni lehet:

BOURNE & Co. cégnél Arad,

Bulev. Regele Ferdinand No. 17.

Müller si Marroc

Üveg, porcellán, képkeret, lámpa nagy raktára és üvegezési vállalat.

ARAD,

Bul. Reg. Ferdinand 63-65.

(v. Boros B.-tér., Dengl-ház)

Eladók a város legjobb helyein levő

EGY ÉS KÉTEMELETES bérházak 5-10-15-20 lakással, fürdőszobákkal, izzóhelyiségekkel, nagy bérjövőkkel.

Nyolc magánház

3-4-5-6 szobás elfoglalható lakással a belvárosban.

GAZDÁLKODÁSRA ALKALMAS ÉS KERTESZHÁZAK a belváros közelében 300.000 lejtől 750.000 lejes árártól.

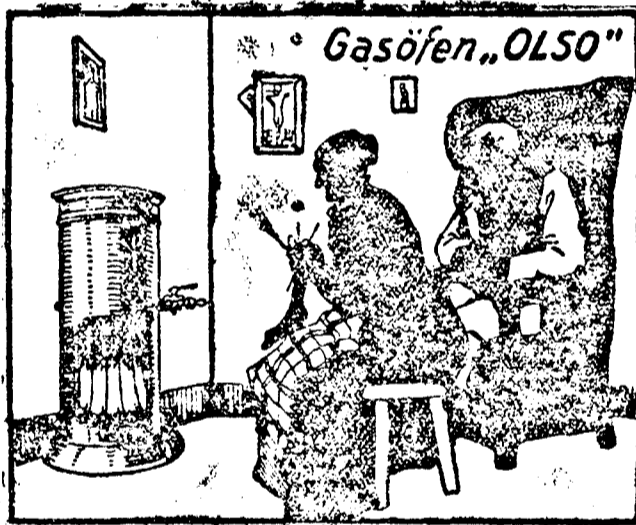
BANKKÖLCSÖNÖKET KÖZVETITEK hosszú lejárattal, legelőnyösebb feltételek mellett.

Értekezni lehet: HAASZ ALBERT-irodájában Arad, Strada Eminescu (volt Deák Forras-ucca) 12. 16588

Ha cipőszükségletét olcsón akarja beszerezni, keresse fel J. Oarin & Co. Saját készítményű elpéket tart raktáron.

Terezia Fejter

Arad, Str. Mețianu 12. (Forray-u.) Kéna hajfestés. Önditelés 20 L. Massás 15 L. Manicűr 15 L.

Ugy, mint a békében, ismét békéletesen és olcsón fűthetünk gázzal, valamint számtalan ipari célra is előnyösen használhatjuk a kitűnő minőségű gázt. — Berendezési tárgyakat részletfizetésre és gázszerelési munkálatokat önköltségi árban vállalkunk.

UZINELE COMUNALE Sectia Gaz aerian

Arad, Str. Muciu Scevoia No. 9., 11., 13.

Telefon 27., 25. és 16. és Str. Eminescu 4. sz. alatt levő városi irodát mindennemű megrendelési ügyben a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

Husvóni virágkülönlegességek,

csokrok, koszorúk, nagy választékban, legolcsóbban szerzhethők be

ARAD, Strada Matel Corvin (Hunyadi-ucca) 2. alatt levő 2052

„MARGARETA“ virágcsarnokban.

Mindennemű

reszelők
ujravágását

jutányosan váltalja

Strigán

reszelőgyár

Arad, Calea Radnei 28.

Alandó nagy raktár új és ujravágott reszelőkből. Faszobrász- és modell-reszelők minden minőségben. Használt reszelők azonnal kész reszelőkre átcsereztetnek. 2178

Nr. 5037—1926.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 7. Iunie 1926. oarele 10 a. m. se va ținea în localul Serviciului economic (Primăria Camera Nr. 104) licitație publică cu oferte închise pentru aprovizionarea cu haine de iarnă și vară precum și cu chipie, a angajaților Primăriei municipiului Arad.

Ca garanție se va depune odată cu oferta 10% din prețul oferit în număr, sau hârtii de valoare garantate de Stat.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la șeful Serviciului economic în oarele de serviciu.

Amatorii vor aminti în ofertă că cunosc condițiunile de licitație și să supun acelora.

Licitatiunea se va ținea în fața Delegațiunei permanente, iar adjudicatiunea va avea loc în ziua de 10 Iunie 1926.

Art. 72—83 din Legea asupra contabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Arad, la 29. Martie 1926.

2135 Serviciul economic.

Török ládagyar

Arad, Calea Băherului (Nagyvárad-ut) 3—5. —: Vasuti postaládákat, valamint fagyapotot megrendelésre prompt szállít.

Építetők figyelmébe!

A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielégítő legolcsóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló építkezéseket és átalakításokat vállal:

TRITHALER FERENC & COMP. tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.

Női ruhákat, angol és francia munkát a legegyszerűbbtől kezdve feltűnő olcsón készít a „CORRECT“ DIVAT SALON Arad, Strada Horia (Széchenyi-uca) 4.

Bóra Margit női kalap és iparművészeti szalonja Arad, Str. Horia 1. Palatul Neuman. A legújabb kalapmodellek állandó raktára. — Művész lámpaernyők készítése, festése, batikolása. — Figyelemes és pontos munka, szolid árak!

Cipő-ajándékok a tavaszisaisonra nagy választékban: **Apponyi Testvéreknél Arad**

Fournérgyár és Keményfatermelő r.-t. Arad, Piața Plevnei (A. pád-tér 2. —: Hazai és tengerentúliournérok nagy választékban. —: Elsőrendű enyvezett lemezek.

Eladó földbirtokok:

Forontfennnyében 500 kat. hold prima szántó urasági tanya, felszerelésrel egészbe vagy részbe jutányos árt, kedvező fizetési feltételekkel eladó. — Aradmegyében 100 kis hold prima szántó föld, 17 kat. hold prima szőlő teljes felszereléssel, lakóházak, istállók, minden áron eladó. — Hegyhelyén 7 és fél kat. hold szépen rendezett uri szőlő, szép kónával és parkkal, teljes felszereléssel olcsón eladó.

Mezbizott:

MAIER, Arad, Str. Nica Filipescu (Flórián-uca) 13. 2127

Nr. 6117—1926.

PUBLICAȚIUNE.

Se așuce la cunostință, că în ziua de 8 Mai a. c. oarele 10 a. m. se va ține în localul Serviciului economic (Primăria Camera Nr. 104) licitație publică cu oferte închise și în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice, cu privire la:

1. Inchirierea pe sezonul anului 1926. a restaurantului dela Băile de Mureș „Neptun” cu prețul de strigare Lei 8000 chirie.

2. Inchirierea dreptului de fotografie dela Băile de Mureș Neptun, cu prețul de strigare, Lei 600 chirie.

3. Inchirierea dreptului de bărbierit și manicur la Băile de Mureș Neptun, cu prețul de strigare Lei 2500, și Lei 800 chirie.

Condițiile de licitație se pot vedea zilnic la șeful Serviciului economic în oarele de serviciu.

Arad, la 29. Martie 1926.

2134 Serviciul economic.

BOROSS K. ügynöksége Arad, Str. Consistorului (v. Bathyány-uca) 9. szám alatt.

Megvételre ajánl:

Egy tőkebefektetésre alkalmas 14 nagylakásu, jelenleg 120 000 lej, de később tetemes összeggel emelkedő bérjövödelmü. alapított három uccára szóló emeletes nagy bérházat 1,500.000 lejért, fele vételári összeggel és elfoglalható 4 szobás, parkettás, emeleti erkélyes lakással átvehető. — Továbbá a bel- és külváros területér bankkölcsönnel is terhelt bér- és magánházak valamint gazdálkodásra is alkalmas magánházakat. — Aradhegyalján Kovászi, Világos, Pankota, Magyarád községekben 3, 4, 8 és 12 holdas szőlő birtokokat 2 és 3 szobás berendezett lakással, megfelelő mennyiségű boros hordókkal és egyéb borgezdasági felszereléssel.

Keresünk

megbizónk részére Aradon belvárosi bér- és magánházakat, Aradhegyalján szőlőbirtokokat és Aradon, valamint a vidéken földbirtokokat.

2146

**L' AMOUR
POMPADOUR
Bing MARSALA
CHATEAU BING
CHARME
VERMOUTH**

Halmágyi Erdőüzem

„Aradana” és Spitz Testvérek
tűzfatermelés

ARAD.

Központi iroda: Arad, Bu. Reg. Maria No. 9.
Telefon: 719.

MOLLETIN
kézfinomító

hatásában páratlan. Bársonymivá és puhává teszi a bőrt. Kapható:

Rényi Tibor

gyógytárában Aradon, vármegyei házával szemben.

Házvevők figyelmébe!

Vasút közelében egy szálloda 11 vendégszobával, tulajdonos lakással, nagy vendéglő, nagy pincével, nagy telekkel, bármilyen gyárnak is alkalmas 1,700.000 lej. — Üzletház 2 üzlet, 6 lakás 900.000 lej. Üzletház 3 üzlet, 2 szobás lakással 450.000 lej. — Üzletház 2 üzlet, 2 szobás lakással 400.000 lej. — Három lakásos ház 1 üzlettel 500.000 lej. — Deák Ferenc-u. közelében 1 üzlet, 1 műhely, 6 lakás, 3 szoba, előfűrdőszobás, elfoglalható, 900 ezer lej. — Egy üzlet, 4 lakás 350.000 lej. — Négy lakásos ház nagy kerttel 360.000 lej. — Három szobás magánház 450.000 lej. — Három szoba, előfűrdőszobás magánház 550.000 lej. Mind elfoglalható, lakással és üzlettel eladók. Megbizott: 2126

MAIER, Arad, Str. Nica Filipescu (Flórián-uca) 13.

Banca Marmorosch, Blank & Co.

S. A. Sucursale ARAD.

Alaptőke és tartalékok: Lei 345 millió.

Foglalkozik a bankszakma összes ágával. Elfogad betéteket a legelőnyösebb gyümölcsötetés mellett. Vesz és elad valutákat és devizákat. Kiállít vámossekket. Eszközöl átutalásokat a bel- és külföld bármely piacára a legelőnyösebben és legpontosabban. — Kiad hitelleveleket a külföld minden városára.

Központ: Bucuresti. Külföldi fiókok: Páris, Konstantinápoly.

Fiókok Bucuresstiben: Calea Victoriei, Calea Grivitei, Piața Sfantul Anton, Calea Mosilor.

Fiókok a beföldön: Balti, Braila, Brasov, Chisinau, Cluj, Cernauti, Constanta, Galați, Ismail, Lipcani, Oradea-Mare, Radauti, Reni, Târgul-Muresului.

Devizaosztály telefonszámai: 201, 241. és 555.

Weisz Lipót fotószalonja

ARAD, Str. Bratianu (Weitzer-u.) 10. — Gyermek portrai és interieur felvételek a legszebb kivitelben eszközöltetnek.

CIRCUS KRATEJL

április 4-től 7-ig minden este 9 órakor nagy előadás új műsorral! — ARADON a Béla téren. — Előadás román és magyar nyelven. Világvárosi műsor! Ma, vasárnap és holnap hétfőn 2 nagy előadás d. n. 4 és este 9 órakor. Francia birkozás medvével. Szexatélés! Katonazenekar

Tiberiu Soltész

cérna- és fonal-
árak importja

Arad, Telephon 683.

Graf Sándor Arad, Str. Ioan Calvin 12.

Épit, átalakít és renovál házakat, raktárakat, műhelyeket stb. — Foglalkozik saját asztalos és lakatos műhelyében készült ablak és ajtók beépítésével, igen szolid, mérsékelt árak mellett. — Továbbá foglalkozik hid építésével.

**Házat, telket, szöllőt,
birtokot, üzletet, lakást**

gyorsan és
pontosan

közvetít,

hirdetéseket
felvesz:

Győrffy „MURES” irodája

Arad, Strada Unirei (Fábián Gábor-utca).

Szőrméit molykár ellen tűz és betörés biztosítása mellett ::

ENGELHARDT FERENCZ

Blănar

Arad, Str. Eminescu 1. alatt szavatossággal vállal.

Ugyszintén mindennemű szőrme munkát és annak javítását és átalakítását vállalja.

2072

Elsőrendű

TORDAI portland CEMENT

(valódi csak olómszárolt zsákokban)

prima TORDAI alabastrom és
stukkator GYPSZ, prima
darabos CARBID

Kornis Testvérek,

Arad, Bul. Reg. Maria 13.
Telefon 501, 90, 355. sz.

Legolcsóbb butor bevásárlási forrás!

:: **ARADI IPAROSOK** ::

Butor és Asztalosáru Termelő Szöv.

Arad, Str. Eminescu 41. (Deák Ferenc-u.)

Allandó butorkiállítás,

ahol ebédlő-, háló, és úri szoba berendezések, valamint leányiszobák és konyha bútorok a legolcsóbban és a legjobb kivitelben kaphatók.

10888

Tekintse meg raktárunkat minden vásárlási kötelezettség nélkül.

Seidner Bernát és Fia

mészgyár és fatermelés.

Központi iroda: Arad, Str. Metianu Nr. 2.

Ü z e m e k:

Savarsin, Barzava, Vata de Jos.

Tüzifa lerakat és faapritó: Arad Cetate Vechii.

„Zsuzska” szalon Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) No. 21. Készíti a legelegánsabb BÉCSI és PARISI tavasz-
női divatruhákat és készümböket a legjutányosabb árért.

Szemüvegek, arany, ezüst Lorgnonok nagy választékban: **Hartmann Kálmán** ékszerésznő
ARAD, Minorita-palota.

Banca Poporală Pâncota Soc. pe acții. — Pankotai Népbank Részvény-Társulat.

Convocare.

BANCA POPORALĂ DIN PÂNCOTA S. pe A. își va ține în 11. Aprilie 1926. la orele 10-a amiază în localitățile institutului a

XLII-a adunare generală ordinară

la ceace conform §-lui 57. a statutelor acționarii sunt invitați cu tot respectul. La caz ca adunarea nu va indura voturi necesare, se va amana pe data de 18. Aprilie la orele 10-a amiază a. e.
Pâncota, la 20. Martie 1926.

DIRECTIUNEA.

Obiecte:

1. Donumirea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Inaintarea raportului Direcțiunii predarea socotelelor a anului de gestiune propuneri asupra distribuirei profitului net și recenziunilor Direcțiunii și comitetului de supraveghere.
3. Alte eventuale propuneri conf. §-lui 64. și statutelor.

Observație. §. 57. Dreptul de votare-l poate avea numai acel acționar care acțiunile transcrie pe dânsul și în cartea acționarilor cu cel puțin 14 zile înainte de adunare de adunare depune acțiunile înaintea ședinței cu l oară la Cassa institutului sau alte Cassa unei firme publice ca- cea este de adevărit prin un bilet de depunere.

§. 62. Dacă careva dintre acționari dorește să facă oarecare propunere independentă cu ocaziunea adunării generală este necesar ca aceasta interpelare să fie înaintată Direcțiunii înscris cu cel puțin 15 zile înainte de ședința.

Meghívó

A PANKOTAI NÉPBANK RÉSZÉNYTÁRSASÁG 1926. évi április hó 11-én határozatképtelenség esetén április hó 18-án délelőtt 10 órakor az intézet saját helyiségében tartandó

XLII-ik évi rendes közgyűlésre

a t. c. részvényeseket az alapszabályok 57. §-ának figyelembe tartása mellett tisztelettel meghívja.
Pâncota, 1926. április 1-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 2 részvényes kijelölése.
2. Az 1925. évi zárszámadások és jelentések bemutatása, a mérleg megállapítása, határozathozatal a nyereség felosztása iránt és a felmentvények megadása.
3. Netaláni indítványok az alapszabályok 64. §-a értelmében.

Eszrevételek. 57. §. Szavazatképes részvényes tagok azok, kiknek részvényei a közgyűlés megtartása előtt legalább 14 nappal a társulat részvénykönyvébe saját nevékre bejegyezve s a közgyűlést legalább 1 órával megelőzőleg az intézet pénztáránál esetleg más nyilvános számadásra kötelezett vállalatnál vagy közhatóságoknál letétetve s a letétjeggyel igazolják.

64. §. Ha valamely részvényes a közgyűlésen önállóan óhajt indítványt tenni, szükséges, hogy azt írásban legalább 15 nappal előzőleg az igazgatósághoz betérjessze.

ACTIVA — VAGYON. Bilant la 31. Decembrie 1925. — Mérleg-számia 1925. december 31-én. PASIVA — TEHER.

Cassa in numerar — Készpénz — — —		503.861 76	Capital societar — Részvénytőke — — —		2.500.000 —
Cambii — Váltókban jelzálogilag biztosítva	5.575.000 —		*Fondul de rezervă — *Tartalékalap — — —		1.546.014 31
Cambii cu garanți și cu alte acoperire			Fondul special de rezervă — Külön tartalékalap — — — — —		350.000 —
Váltók: Kereselt és egyéb biztosítékkal —	7.881.345 50	13.456.345 50	Depuneri — Betét — — — — —		7.742.864 —
Imprumut Cont-Curent — Folyószámla kölcsönök — — — — —		2.806.483 28	Depozite — Letéteményezők — — — — —		1.500 —
Imprumut Ipotecar — Jelzálog kölcsönök		5.937 —	Cauțiunea funcționarilor — Tiszti biztosíték — — — — —		134.000 —
Efecte proprii — Értékpapírok — — —		445.806 —	Dividenda neredica — Fel nem vett osztalék		136.430 —
Casa institutului — Intézet: ház — — —		10.0 0 —	Contribuție după interese de depuneri		
Depozite — Letétek — — — — —		135.500 —	Etelkamataadó — — — — —		73.656 95
Inventar descris — Letár leirva — — —		— — —	Imprumut in cont curent — Folyószámlai tartozások		646.680 80
Pretențiuni în Cont-Curent — Folyószámlai követelések — — — — —		63.630 15	Interese transitoare — Átmeneti kamatok		876.590 44
Interese pletite anticipativ — Előre fizetett kamatok — — — — —		85.246 50	Reescontarea — Visszeszámlálás — — —		2.020.000 —
			Profit transpus din anul 1924, — Nyereségáthozat 1924. évről — — — — —	7.088 —	
			Profit net pe anul 1925. — Tiszta nyereség 1925. évben — — — — —	970.985 69	978.073 69
		17.515.810 19			17.515.810 19

Pâncota, 1925. december 31.

VOROS ISTVAN, m. p.
Director executiv — ügyv. igazgató.

SCHMIDT FERENCNE, m. p.
casar — pénztárnok.

L'am examinat și l'am oferit în ordine — Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

DIRECTIUNEA — AZ IGAZGATÓSÁG:

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

RAKUSÁN KAROLY, m. p.
PALKÓ LAZÁR, m. p.
DIMITRESCU AUREL, m. p.

GÖRTLICH AGOSTON, m. p.
SCHMIDT FERENC, m. p.
Dr. WERNER MIKLÓS, m. p.

SCHWEITZER ZSIGMOND, m. p.
FILIP LEUCA, m. p.
MESSZER ARMIN, m. p.
KLEINDL JAKAB, m. p.

Gábor Demeter

Vizvezetők és esatornázási vállalkozó. Elvállal a szakmába vágó mindennemű munkálatokat a legmódernebb kivitelben. — Fürdő berendezések! Olcsó árak! ARAD, Strada Horia (Széchenyi-ucca) II. szám. — Pontos munka!

Ajánljuk saját készítményű **vasbutorainkat**

Fleischer Testvérek

rőzággyak és rög-összecsukható gyermekágyak, esinos kivitelű gyermekágyak, mindenféle mosdók, ruhafogások, sodronybetétek fa- vagy vasrámmával. — Kórház és internátus berendezések jó és erős kivitelben a legjutányosabb árakon. — Orvosi műtőasztalok és műszekrény. — Képes árjegyzéket kívánatra!

vasbuto gyára A. ad, Str. Ru. su Sipi nu (Aulich L. u.) 14. sz. alatt

URODONAL

kitisztítja a vesét

Szélhűdés,
Reuma,
Köves képződések,
Elhízás,
Vérelmeszesedés.

Közölve a párisi Orvosegyetemen 1908. november 10-én és a párisi Tudományegyetemen 1908. december 10-én.

CHATELAIN laboratóriumok
15 NAGY DIJVAL
KIÜNTETVE.

2 bis, Rue de Valenciennes, Páris.
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Hogy meggyőződjön a hatásról vizsgálta felül orvosával!

Megtisztítja a májat és az ízületeket, feloldja a húgysavat, elősegíti az emésztést és meggátolja az elhízást.

Alkalmam volt megfigyelni a fertőzéstől származó egyes tifuszos és vakbélgyulladásos betegeknél, akik már az érelmeszesedés és vesebaj súlyos stádiumában voltak, hogy az „URODONAL“-al való kezelés következtében a sebészeti komplikációk teljesen elmaradtak és gyors javulás mutatkozott, noha a beteg állapotát már reménytelennek tartottam.

Professeur:
CHARVET,
a lyoni orvosi fakultás volt tanára.

Romániai képviselő: „DROGUERIA STANDARD“ Societate în nume colectiv, București.

ARAD, STR. MIRCEA STĂNESCU
(volt VERBÓCZY-UCABAN)
102 □-öles nyakon szép telekemet ELADOM.

Kizárólagos megbízottam: Haász-iroda utján tárgyalok. Arad, Strada Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca) 12. szám. 16588

Gazdálkodásra vagy iparvállalat

céljaira kiválóan alkalmas újonnan épített ház 3 szobás fürdőszobás, elfoglalható lakással, 4 iparműhellyel, istállóval, nagy telekkel eladó. — Kizárólagos megbízott: Haász Albert-irodája Arad, Str. Eminescu (volt Deák F.-u.) 12. 16588

Házhelyek

Kádas-telep, Arad, Str. G.C. Coanda (Borena-ucca) folytatása

18000 lejtől felfelé

1—2 évi részletfizetés

mellett eladók. 1488

Értékessé kizárólag KADAS-nál, Str. Gh. Banescu 9—11. (Gr. Károlyi-u.)

„GLORIA“

A legújabb és egyetlen forgalmi ügynökség Aradon, mely bámulatos olcsón, az eddig ismert és szokásos percent és jutalékok helyett csekély kezelési költség ellenében közvetít mindenemű ügyletet, úgymint:

Ingtalanok vételét-eladását!

Mindenféle ingóság bármilyen árucikk adás-vételének közvetítését Személyi Információt ad vagyoni állás, hitelképesség, képzettség, megbízhatóság stb.-re.

Lakásközvetítést elintézi!

Gyár, műhely, raktár, pince valamint üzlet és vendéglő bérleteket közvetít, — PÉNZ elhelyezés, kölcsönzés vagy hitelszerzéssel kapcsolatos közvetítést vállal.

ISMERETSEGEK közvetítését vállalja házassági célból nemkülönböztetve tisztességes szórakozás céljából.

Legteljesebb diszkrétio!

A leggyorsabb és udvarias elintézés!

Legszerényebb díjak!

Arad,

Strada Horia (Széchenyi-u.) 12.

Jószágigazgatósági palota.

LIPPAFÜRDŐ GYÓGYFÜRDŐ

Ásványvíz lerakata

Aradon,

Str. Marasesti

35. szám.

Naponta házhoz

szállítva kaphatja min-

denki a kitünő gyógyhatású

és baccilusmentes „APOLLO“

rádioaktívitású ásványvizet literenként

6. — lejes árban, továbbá minden vendéglőben, csemege- és jobb fűszerüzletekben is kapható.

A fenti természetes ásványvíz nem téveszthető össze a műton előállított silány szénsavas kutvizzel.

Márkus István

óra-nagyraktára Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 39 (Boros B.-tér.)